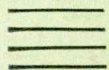

ATEITIS

JUBILĖJINIAI
M E T A I
1960 NR. 4
BALANDIS

ATEITIS

eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1960 METAI

Nr. 4

BALANDIS - APRIL

Redaktorius — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS—Da-
nutė Aleksandravičiūtė - Bobelienė,
Gintarė Banaitytė - Ivaškienė, Te-
resė Ivaškaitė.

Visą spausdinamą medžiagą redakci-
ja taiso savo nuožiūra. Nepanaudoti
straipsniai grąžinami autoriui pa-
šant.

Administratorius — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

Tel.: GLenmore 2-2923

Prenumerata metams \$5.00

pagal JAV dol. kursą.

Garbės prenumerata metams \$10.00

Atskiro numerio kaina 50¢

**LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH
MAGAZINE**

Published monthly, except July and
August, by the Lithuanian Catholic
Youth Association.

"A T E I T I S"

916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Subscription \$5.00 per year

Single copy 50¢

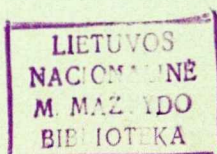

Second-class postage paid at
Brooklyn Post Office

T U R I N Y S

S. Leimonas	
Žvilgsnis ateitin	81
J. Šoliūnas	
Traukinys, Vienatvė (eil.)	82
S. Rauckinas	
Jubilėjiniam kongresui artėjant	83
Dalia	
* * *, Žemės skundas (eil.)	86
T. J. Kidykas, S.J.	
Dabartinės veiklos formos	87
Simas Sužiedėlis	
Laisvėj sušvitę aukso spinduliai (pirmasis kongresas Kaune)	89
Birutė Dabušytė	
* * *, Pavasaris (eil.)	92
Kazimieras Karuža	
Įsikalbėjimas (eil.)	92
Alfa Sušinskas	
Autoritetas, kuris save griauja	93
Grażina Pauliukonytė	
Pax Romana seminaras Marianapoly	94
Vytenis	
Per prizmę — Ateitininkiškojo gyvenimo aktualijos	97
Sportas	
J. Šoliūnas — Vienos šventės proga	98
Vardai, įvykiai, idėjos	99
Studentų Ateitininkų Sąjungoje	102
Moksleivių Ateitininkų Sąjungoje	103
Kreivos šypsenos	104

Viršelyje — Procesija, dail. Jono Rimšos paveikslas
Nuotr. V. Maželio

ŽVILGSNIS ATEITIN

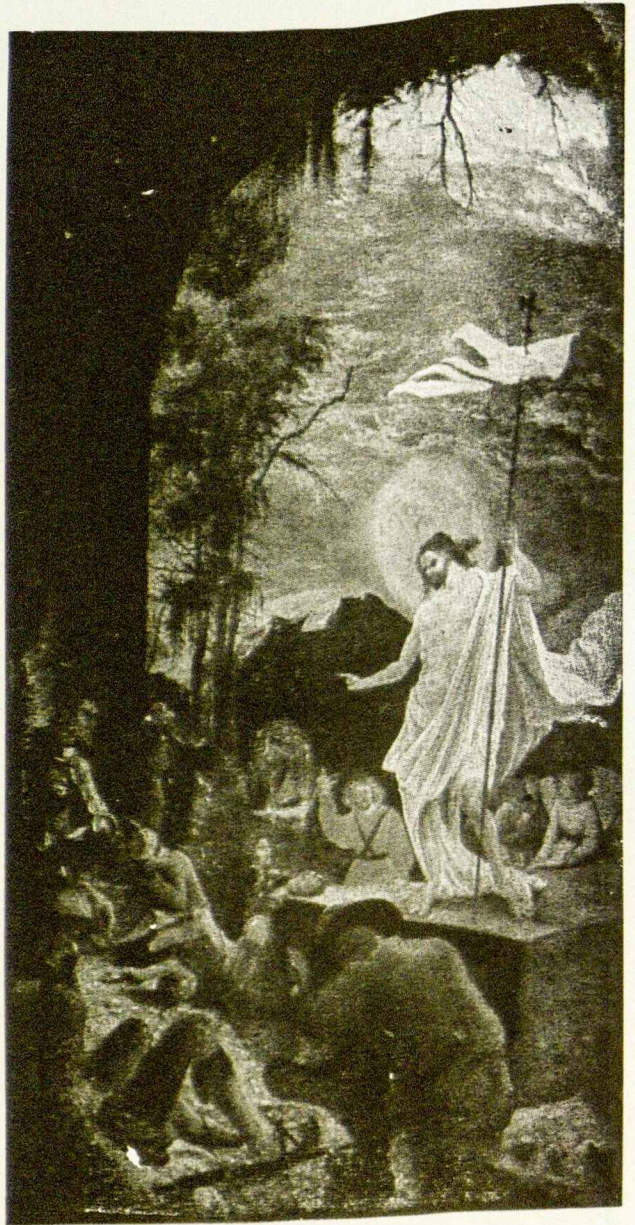
S. LEIMONAS

Jubilėjiniai ateitininkų metai savaime mūsų dėmesį kreipia praeitin, o esame ir sakomės esą ateities žmonės. Suprantama, prisiminimai praeities darbų tokiais metais neišvengiami ir reikalingi, bet nemažiau reikalingas ir žvilgsnis į ateitį. Išstudijavus, kaip at-kai veikė iki šiol, reikia pramatyti tolimesnę veiklos eigą, nes to nepadarius, at-kai nejučiomis gali pradėti skverbtis ne į ten, į kur reikia.

O kād at-kai keisis, yra neabejotinas dalykas. At-kai keitėsi augdami iki šiol, turės tai daryti ir ateity. Būtų klaida manyti, kad viskas, kas sena, tai gera, kaip yra klaida manyti, kad viskas, kas naujo, yra bloga ar atvirkščiai. Jei-gu at-kų jaunimas supras, kad senuose dalykuose yra daug tiesos ir daug gero, o vyresnieji kad naujuose dalykuose taip pat yra daug gero, tai at-kų keitimasis eis tikrai gera linkme. At-kai bus ir toliau vis nauja, pažangi organizacija.

Visi žinome, kad at-kai iki šiol nestovėjo vietoje. Palangos reorganizacinis kongresas at-kų struktūrą pertvarkė pagrindinai. Tai buvo būtinas, geras šuolis pirmyn. Prof. St. Šal-kauskio suformulavimas at-kų ideologijos buvo irgi didelis žingsnis pirmyn—naujas įnašas į at-kų organizaciją. Palyginti dar neseniai nebuvo jaunučių at-kų, o dabar yra. Lietuvoje nebuvo vasaros stovyklų tokių, kokias dabar turime, o šiuo metu jos yra be galo svarbios at-kų veikloje.

Štai tik keletas pasikeitimų, didesnių ar mažesnių, iš kurių ateitininkai daug laimėjo. Be to, svarbu pastebėti, kad visi tie pasikeitimai buvo ne ideologijos, principų ar tikslų, bet tik organizaciniai, veiklos pobūdžio pasikeitimai. Antai, paskaity Prano Dovydaičio "Tris pamatinius klausimus" (at-kų įsisteigimo aktą), žavimės ir dabar, matydami, kad mūsų atsakymai į esminius klausimus paliko tokie pat. Kas buvo tiesa prieš 50 metų, bus tiesa ir po 100 metų. Etienne Gilson yra pasakęs: "Jeigu turi teisę sakyti, kad niekas nėra tiesa, kol nėra pasidarę tau tiesa, tai nereiškia, jog dėl to tiesa yra tiesa, kad tau ji yra tiesa; atvirkščiai, ji turėjo pasidaryti tavo tiesa tik dėlto, kad ji buvo, yra, ar bus tiesa kiekvienam normaliam žmogui, kuris gali ją suvokti." Ką Pr. Dovydaitis dar studentas, išreiškė rašydamas apie at-kų ideologijos pagrindinius principus, buvo tiesa ir liks po kitų dar 50 metų. Šiuo atžvilgiu at-kai negali keistis.

Prisikėlimas

Pasikeitimas at-kų organizacijos gali būti tik toks, kad patobulintų ar palengvintų to nesikeičiančio tikslo siekimą. Todėl gali įvykti persiorganizavimas, veiklos metodikos pasikeitimas, ar net ideologijos reformulavimas. Tačiau tai turi įvykti ne atsitiktinai, bet planingai ir giliai apgalvotai. Į pasikeitimą nereikia išlyst, bet drąsiai įžengti.

Ar koks nors pasikeitimas vyksta dabar? Taip, vyksta, bet galbūt dar nelabai ryškus, nes yra pasikeitimas daugiau nusistatymo, kuris iš viršaus gal nepastebimas. O šis svarbus pasikeitimas yra tarptautinėje veikloje. Dar neseniai tenkinomės tik dalyvavimu kaip žiūrovai, tik norėjome parodyti kitiems, kad lietuviai ir at-kai dar egzistuoja. Dabar mūsų atstovų dalyvavimo tarptautinėje veikloje nelaikom kokia mums daroma malone, bet iškiovota teise. Mes jau stovime lygiai su kitom organizacijom, o

J. ŠOLIŪNAS

TRAUKINYS

*Praeina jis pro mano langus, vėl pradunda,
Dundėjimo garsus mana mintis sugauna.
Palieka jis neramią širdį ir pagundą
Kelianti kur pavasario žiedai jau kraunas.*

*Čia žiema, čia žiema,—
Kalba kelias vis man.
Čia žiema, čia žiema,—
Liūdna tau čia vienam. . .*

*O kitados, kai motina metus skaičiavo,
Jos dainų niūnavime užmigdavau ramus.
Ir rodės, traukinys niekad nepravažiavo,—
Gyvenau aš tėviškėj, sapnuodamas namus.*

*Čia šalta, čia šalta,—
Šita žemė balta.
Čia ir žmonės pikti,
Ir naktis jau arti. . .*

*Ir vėl palydi akys traukinį nueinant,
Ir ilgesį jis neša ratuose trankiuos.
Jaučiu, kai netenku jėgų aš savai dainai,—
Sudužo ji gyvenimo laukuos grubiuos.*

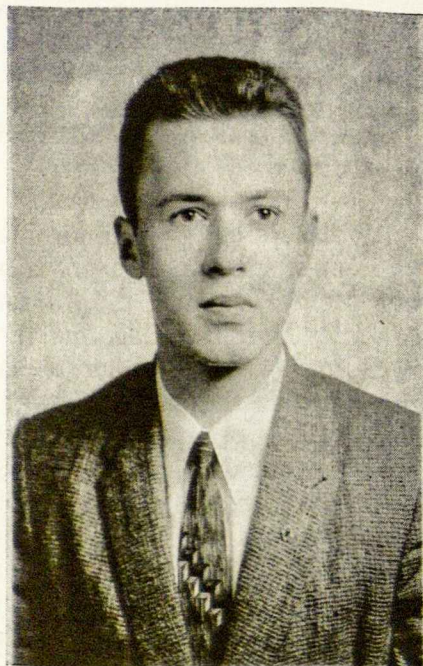
*Čia tamsu, čia tamsu,
Ir šešėlių gausu
Tavo žingsniuos sunkiuos,—
Kalba kelias vingiuos. . .*

VIENATVĖ

*Praeina pro mane pavargę pakeleiviai,
Nešdami pasaulio sunkų džiaugsmą.
Praeina jie šypsodamiesi meiliai,
Nužudę savyje viltį ir vienatvės jausmą.*

*Esu ir aš pavargęs pakeleivis,
Betgi vienatvės savyje nešu trokšimą,
Ir nevilioja manęs keleivių eilės,
Bejieškančios tik duonos ir žaidimų.*

*Aš sėdžiu vienišas prie suplėšyto drabužio
Ir mąstau apie negimusius dienų žuvimą.
Aš laikiu grįžančių minių Gegužų
Ir Nuteistojo kilningo atėjimo.*

Sigita Leimonas, SAS pirmininkas

gal ir augščiau. Šis naujumas davė at-kams ir naujos energijos bei drąsos. Tačiau ir tai reikia vispusiškai persvarstyti, kad tarptautinė veikla nepasidarytų mums pati svarbiausia, ar net vienintelė veiklos sritis, galinti at-kus išvesti iš pusiausvyros. Jau dabar būtina rimtai planuoti ir svarstyti, kiek darbo ir energijos, kiek dėmesio, skirsime tarptautinei veiklai ateityje ir kiek kitoms sritims.

Pasikeitimai turi būti vis žingsnis pirmyn. Kai spausdinsim kada naują at-kų ideologiją, iš dabartinės pasiliksim tik tai, kas yra at-kams esminga, nperaeinama, o kas buvo surišta su laiku, bus jau praėję. Vietoje to teks dėti ideologinių svarstymų pasirodžiusių at-kų spaudoje. Jeigu bus gerai atlikta, tai be abejo gali nešti at-kams daug naudos.

Štai kelios užuominos, kas mums turėtų rūpėti šiais jubilėjiniais metais. Ir galime būti tikri: jeigu visa iš anksto tinkamai planuosime ir uoliai dirbsime, bus daug gero padaryta ir mūsų organizacijai ir mūsų tautai.

Kongresui Rengti Komiteto ir Komisijų nariai; iš k. į d. pirmoj eilėj: Alicija Rugytė, dr. Balys Paliokas, Faustina Manelienė, kun. Jonas Kidykas, S.J.—religiniams reikalams vicepirm., Kazys Kleiva—komiteto pirm., Sofija Mažionytė—komiteto sekret., Stasys Rauckinas—informacijos reikalams vicepirm., Bronė Kazlauskienė, prof. Balys Vitkus—banketo komisijos pirm.; antroj eilėj: Antanas Balčytis, Jurgis Augius, Jonas Račkauskas, Gražina Norvilaitė, Audronė Garbenytė—susitikimo komisijos vicepirm., Jūratė Juozevičiūtė, Rita Jaraitė, Bernadeta Baleškieienė, Irena Valaitytė, Arvydas Tarulis, Stasys Rudys.

Nuotr. V. Noreikos

JUBILĖJINIAM KONGRESUI ARTĖJANT

S. RAUCKINAS

Penkiasdešimt metų ateitininkų istorija pilna įvairumų. Tai drąsių užsimojimų, ryžtingų žygių, kietos kovos, džiuginančių laimėjimų ir kartu nemažų svyravimų, išsiblaškymo, nepasisekimų bei skaudžių smūgių laikotarpis. Šią istoriją naudinga prisiminti, pastudijuoti, apsvarstyti, ką ir kaip ateitininkai, kaip organizuotas lietuvių katalikų sąjūdis, atliko ir ko neįstengė padaryti. Jubilėjus yra gera proga giliau išvelgti į savos organizacijos tikslus, uždavinius ir principus, kuriais grindžiamas asmeninis gyvenimas ir kuriais vadovaujamosi viešoje veikloje.

Jubilėjaus proga Ateitininkų Federacijos Valdyba užtat kviečia viso pasaulio ateitininkus šiuos metus atžymėti ypatingai didesniu susiglaudimu, dvasiniu susitelkimu ir organizaciniu susidrausminimu, kad pasklidę tolimuose pa-

saulio kryžkeliuose įstengtume išlaikyti lietuvišką nusistatymą, krikščionišką tvirtumą ir ateitininkiškos šeimos darnų susiklausymą. Tas Federacijos Valdybos priminimas turėtų būti kiekvieno ateitininko supastas ir nuoširdžiai gyvendinamas.

KONGRESAS CHICAGOJE

Jubilėjinių metų reikšmingiausiu įvykiu, be abejo, bus šeštasis jubilėjinis ateitininkų kongresas Chicagoje. Kodėl Chicagoje? Chicagums lietuviams yra ne vien tik milijoninis didmiestis, bet ir didžiausias lietuvių susibūrimo centras. Net nepriklausomos Lietuvos metais Chicago buvo pavadinama pasaulio lietuvių sostinė, kurioje gyveno daugiau lietuvių nei Kaune ar Vilniuje. Čia gausu lietuvių parapijų, vie-

Kongresui Rengti Komitetas posėdžiauja; iš k. į d.: kun. J. Kidykas, S.J.—religiniams reikalams vicepirm., Audronė Garbenytė—susitikimo rengimui vicepirm., Kazys Kleiva—komiteto pirm., Sofija Mažionytė, komiteto sekretorė, Stasys Rauckinas—informacijos reikalams vicepirm., prof. Balys Vitkus—banketo komisijos pirmininkas

Nuotr. V. Noreiko

nuolių, mokyklų, organizacijų bei jų centrų. Iš čia pasaulio lietuviai aprūpinami lietuviškais dienraščiais, kita lietuvių spauda ir knygomis. Čia nuolat būna lietuvių dailininkų parodos, skamba didžiųjų chorų lietuviška daina, veikia jaunimo ansambliai, teatrai ir net lietuvių opera. Chicagoje buvo kultūros kongresas, dainų ir tautinių šokių didžiulės šventės ir visa eilė suvažiavimų, seimų, konferencijų. Čia gausiausiai susibūrę ateitininkai. Net dviejų sąjungų, moksleivių ir sendraugių, centro valdybos veikia Chicagoje. Tad čia gyvenančių daugelis tūkstančių sąmoningų, organizuotų ir veiklių lietuvių sudaro reikiamą atramą visiems didesnės apimtys pasireiškimams. Visa tai, matyti, lėmė Ateitininkų Federacijos Valdybos nusistatymą šeštąjį jubilėjinį kongresą taip pat šaukti Chicagoje. Jis bus š.m. rugsėjo 2-4 dienomis.

KONGRESO ŠŪKIS IR PROGRAMA

Ištikimybė Kristui, ištikimybė Lietuvai—tai šeštojo ateitininkų kongreso šūkis. Jis išreiškia du pagrindinius ateitininkų principus

—religinį ir tautinį. Šie principai įpareigoja kiekvieną ateitininką visomis aplinkybėmis likti ištikimiam krikščioniškiems idealams ir savajai lietuvių tautai. Tai ypatingai aktualu šiandien, kai esame atskirti nuo gimtosios žemės ir savosios tautos bei išstatyti moderniškojo pasaulio pagoniškomis pagundomis. Numatytų paskaitų ciklas kongreso plenumo bei atskirų sąjungų posėdžiuose padės apžvelgti ir įvertinti iki šiol nueitą ateitininkijos pirmojo pusšimčio kelią, aiškiai susiorientuoti dabarties problemose ir giliau išvelgti ateities uždavinius.

Šūkio — Ištikimybė Kristui, ištikimybė Lietuvai — dvasioje praeis visa kongreso programa. Jį įvairi ir patraukli.

Kongreso išvakarėse bus susitikimo vakaras. Jo programa taikoma daugiau jaunimui. Bus dvi iškilmingos pamaldos: vienos kongresą pradedant, antros jį baigiant. Taip pat bus 3 plenumo posėdžiai — atidaromasis, akademinis ir baigiamasis. Atskirai posėdžiaus Moksleivių, Studentų ir Sendraugių Sąjungos. Bus koncertas ir banketas.

PASIRUOŠIMAS KONGRESUI

Federacijos Valdyba nustatė kongreso programą, paskaitų temas, pakvietė prelegentus, formuoja kongreso pagrindines idėjas.

Kongresui Rengti Komitetas, vadovaujamas veiklaus ASS Centro Valdybos pirmininko Kazio Kleivos, ryštingai atlieka organizacinius pasiruošiamuosius uždavinius. Tai kūrimas formos, konstrukcijos, per kurią pasireikš kongreso eiga.

Atskirų sričių techniškiems darbams įvykdyti veikia įvairios komisijos, kurios atlieka konkrečius parengiamuosius darbus, apimančius kiekvieną programos dalį detalėse.

Į kongreso parengiamųjų darbų eigą įsijungė ir sąjungų centrai. Bendradarbiavimą ypatingai lengvina Moksleivių ir Sendraugių Sąjungų Centro valdybos, veikiančios Chicagoje ir betarpiai tarpininkaujančios su Kongresui Rengti Komitetu.

Čia minėtų organų sutartinė veikla užtikrina, kad kongresui bus tinkamai pasiruošta. Bet kongreso pasisėkimą didele dalimi nulems patys ateitininkai, laiku atlikdami savo pareigas, ir kuo gausiau kongrese dalyvaudami. Tą klausimą sąjungų centro valdybos ir Kongresui Rengti Komitetas yra svarstę ir priėję kon-

krečių nutarimų. Bent sutrauktai verta juos šia proga priminti.

1. Atskirose vietovėse iš visų ateitininkų vienetų sudaryti informacinius komitetus, kurie per vietos spaudą bei radijo valandėles informuotų ateitininkus apie vykstantį kongresą.

2. Visi ateitininkai kviečiami iš anksto apsispręsti vykti į kongresą ir tam žygiui jau nuo dabar ruoštis.

3. Iki vasaros atostogų sudaryti vykstančiųjų sąrašus ir juos atsiųsti sekretoriato komisijai.

4. Taip pat atsiųsti sąrašus dalyvių, kuriems reikės parūpinti Chicagoje nakvynių.

5. Vykstantieji į kongresą, išmoksta giedoti kun. B. Markaičio, S.J., komponuotas mišias.

6. Visi ateitininkai įsigyja ateitininkų ženklelius. Organizacijos padaliniai įsigyja vėliavas ir jas atsiveža į kongresą.

7. Sąjungų Centro Valdybos išrenka iš visų savo narių ypatingą jubilėjinio kongreso solidarumo mokestį. Laukiama ir aukų.

8. Jauniausiems kongreso dalyviams —jau niesiems ateitininkams paruošti specialią programą kongreso išvakarių susitikime ir Moksleivių Ateitininkų Sąjungos posėdžio proga.

Užtikrinkite kongreso pasisėkimą, kiekvienas atlikdamas savo pareigas.

Banketo komisija: iš k. į d.: Jūratė Juozevičiūtė, prof. Balys Vitkus — komisijos pirm., Bernadeta Baleškienė, Kazys Kleiva—komiteto pirm., Alicija Rugytė, Bronė Kazlauskienė, Jonas Račkauskas. Nuotr. V. Noreikos

DALIA

*
* * *

Tavo rankos, lyg šešėliai,
Dengia sidabrinę nakties šviesą.
Užtemdo jos ne vieno laimę, džiaugsmą,
Palikdamos tik gilų skundą.

Pavasari, kai saulės aukso tonai
Nutirpdys paskutinio sniego likučius,
Nuneš srove ir Tave kiton žemėn.
Mėnulis vėl naktį švies.

ŽEMĖS SKUNDAS

Ar negirdi Tu mano balso,
Klajojančio per amžius po tolimus kraštus
Ir jieškančio Tave — pasaulio tyro džiaugsmo,
Kurs traukia į save suvargusius žmonių pulkus?

Ar nejauti, kaip mano akys trokšta
Išvysti dangiškos šviesos?
Jos tiek daug metų visur iškeliauvę,
Jieškodamos pasaulyje tiesos.

Ar nematai, kaip mano pajuodavęs kūnas
Suklumpa Tau po kojų, Viešpatie brangus?
Ir ilsisi laiminga mano siela.
Suradus Tave, Išganytoją visų žmonių.

Sekretoriato komisija; iš k. į d.: Irena Valaitytė, Rita Jaraitė, Kazys Kleiva—komiteto pirm., Sofija Mažionytė—komisijos pirm., Antanas Balčytis.
Nuotr. V. Noreikos

DABARTINĖS VEIKLOS FORMOS

T. J. KIDYKAS, S.J.

Svarstydami klausimą, ar mes dar tie patys, sugretinome du ateitininkijos tikslo formulavimus. Atkreipėme dėmesį į kai kuriuos faktus, kurie atrodo esą ženklai naujų posūkių ne formos, o turinio. Norėtusi tikėti, jog visose sąjungose dauguma narių nesutiks pasitenkinti "kilnaus žmogaus ugdymu—žmogaus su tvirta valia, jautria širdimi ir aštriu protu". Savaime aišku ir tai yra siektina. Negalima turėti tobulo krikščionies be kiek galima tobuliau atbaigto naturalaus žmogaus. Bet humanizmas yra per menkas ir skurdus, nepakankamas idealas, jei norima formuoti tikras krikščionis — nepaversti tik tuščia fraze savo kilnaus šūkio.

Pamatinių klausimų idealai ir šiandien tebėra krikščionies pastangų vienintėliai siekiniai. Dar nebaigtas pirmųjų ateitininkų užsimotas darbas, kaip nebaigtas ir nebaigiamas yra paties Kristaus darbas. *Reikėjo ir reiks kovoti už kiekvieno šimtmečio, už kiekvienos naujos kartos, už kiekvieno laikotarpio kultūros, už kiekvieno pasaulin ateinančio naujo žmogaus sukrstinimą.* Likdami ištikimi savo pirmų krikščionių užsimojimui, ateitininkai gali kalbėti tikrai apie *krikščioniškąjį humanizmą*, nes krikščionybės esmę suvokiančiam katalikui nėra ir negali būti kilnesnio žmogaus už krikščioniškąją asmenybę ir kilnesnės kultūros už krikščioniškąją, t.y. už tokių žmogų su savo kultūra, kuris būtų Kristus—Dievo ir Žmogaus—Mistinio Kūno narys ir dieviškojo gyvenimo dalyvis. Tai ateitininkijos sąjūdžio "visada senas ir visada naujas grožis", galįs žavėti visų laikų ir visų kraštų žmones, jei tik jis bus pristatomas gyvenamojo laiko ir vietos geriausiom formom.

Niekam iš ateitininkų nėra paslaptis, kad mūsų veikloje yra nuovargio, susenimo, sustingimo ženklų. Organizacinio gyvenimo pasinešimas stingti yra toks pat naturalus vyksmas, kaip betkurio organiškų kūno senėjimas. Tik gamtos organizmai neturi savyje jokių priemonių savo senėjimo ir sustingimo mirčiai susilaikyti. Žmonių organizacijos tą galimybę turi. Pasenimo, sustingimo ir mirties jos gali išvengti, jei tik neįsimyli akiai į vieno kurio laiko ar vietos ribotą idealą, tartum į absoliutų ir neliečiamą gėrį, jei sugeba bet kuriuo laikotarpiu ir bet kuriom aplinkybėm rasti vertingų ir tos

kultūros žmogui priimtinesnių formų amžinajam gėriui pristatyti. Tai, rodos, darė kiekvienas buvusiųjų ateitininkijos kongresų. Reikia tikėtis, to imsis ir šių metų jubilėjinis kongresas. Kai kam ne be pagrindo atrodo, kad buvusieji kongresai nustatinėjo veiklos turinį mažai, ar visai dėmesio nekreipdami, kokiomis formomis jis turėtų reikštis. Kaip ten būtų buvę seniau, *jubilėjaus proga vertėtų ypatingai susirūpinti savo dabartinės veiklos forma.*

Ateitininkai prievarta yra tapę pasaulinio masto federacija. Kaip įvairios bei skirtingos mūsų gyvenamos vietovės, taip skirtingos bei įvairios kultūros ir aplinkybės veikia mus. Nė pats Saliamonas neįstengtų nurodyti visoms kuopoms ar draugovėms tinkamiausių jų veiklos formų. Tai yra kiekvieno krašto, kiekvieno rajono, o dažnai ir kiekvienos paskiros vietovės uždavinys. Centriniai organai gali pateikti tik labai bendrus metmenis. Dėlto ir iš šių eilučių negalima daugiau reikalauti. Kita vertus, yra tiesų, su kuriomis negali nesiskaityti jokia pasisekimo geidžianti veikla, kur jis bevyktų. Čia ir bandoma iškelti visų dėmesiui vieną kitą tokią tiesą.

*

Pirmoji tokia tiesa yra štai kokia. Improvizacija kaip išimtis gali duoti kai kada nelauktai gražių, kūrybiškai vertingų dalykų. Vis dėlto kieta gyvenimo tikrovė reikalauja gerai apgalvotų, toli ateitin pramatančių ir gerai paruoštų planų. Tie organizaciniai planai žinoma konstitucijų, statutų, regulių, programų, įstatų vardais. Jie turi būti dažnai peržiūrimi, papildomi, pakeičiami, pritaikomi naujai iškilusiems reikalavimams. To kaip tik trūksta ateitininkų sąjungoms. Ir tai yra didžiausias jų veiklos stabdis. Aišku, sudarinėjami planai bei programos stovykloms, kursams, suvažiavimams, metinėms studijoms. Bet ar jie nėra tik atsitiktiniai, daugel kartų tikros improvizacijos? Kokių planų ir visuotinės pobūdžio planų pagrindu jie sudaromi? Ar sekant tris pamatinius klausimus, ar St. Šalkauskio ideologiją, ar kombinuojant abu šaltiniu, ar pagal kurio nors vadovaujančio asmens įkvėpimą? Ideologija ir pamatiniai klausimai nėra konkrečios programos. Ideologija nenurodo, kaip ji šiandien, šiom mūsų aplinkybėm verstina gyvu gyvenimu. Pa-

Diskusijų ratelis

brėždami būtiną reikalą savo gyvenimu įrodyti, jog Kristus ateitininkams yra faktas, realiausioji realybė, pamatiniai klausimai nenurodo, kaip Kristų tuo faktu paversti, nepasako, kas darytina, kad kiekvienas ateitininkas prasmingai ir teisingai galėtų tarti: „Jau nebe aš gyvenu, o manyje gyvena Kristus“. Tai yra ne ideologijos uždavinys. Ideologija palieka visuotinio, bendrybių plotmėje. Sukonkrečiniū, priemonėmis turi pasirūpinti įstatai ir programos. Kaip tik tokios programos pasigendama ateitininkuose. Ypač ji reikalinga ir moksleivių ir studentų sąjungom, kadangi jos yra ugdomojo pobūdžio. Kitaip ugdys, formuos savo narius MAS, kitaip SAS, bet be aiškos ugdomosios programos nieko neišugdys ir nesuformuos. Todėl laikas baigti improvizacijas ir laikas sąjungoms susidaryti konkrečias formavimosi ir formavimo programas.

*

Antroji tiesa susieta su programų paruošimu. Sėkmingas ugdomasis darbas neįmanomas didesnėje masėje. Jis tegali būti veiksmingas mažesniuose vienetuose. Didesniuose susirinkimuose viešpatauja keletas smarkuolių, ir tie gal ne visada yra patys sąmoningiausi ir pavydingiausi nariai. Geriausiu atveju bent 80% narių vargiai turi drąsos tarti savo žodį masiniam susirinkime. Jų aktyvumas apsiriboja paploji-

mais, rankų pakėlimais ir tarpusavio pasikalbėjimais net per paskaitas. Šitokių susirinkimų ugdomoji vertė tikrai nepakankama.

Mažesniame vienetuose kiekvienas jo narys mažiau varžosi. Kiekvienas gali tarti savo žodį, net kelis kartus. Lengviau parinkti patogesnis laikas mažam būreliui. Lengviau rasti bendrą interesų studijoms, diskusijoms, sumanymams. Lengviau tikrinti, kiek būrelio dalyvis suprato, kokia jo galvosena.

Žinoma, visą organizacijos veiklą suvaržyti mažų būrelių rėmais būtų nelaimingas kraštutinumas. Būtų pavojus kitiems kitam nusibosti, išsisemti, nukrypti į tuščius pasiplepėjimus, pavirsti gerų draugų sueiga. Grėstų pavojus nustoti ir platesnio aktyvumo, o sąjungai entuziazmo bei įkvėpimo. *Idealusis kelias, atrodo, būtų derinti būrelių veiklą su visos draugovės ar kuopos susirinkimais. Būreliams skirti visą studijinę ugdomąją, išamoningąją darbą, o bendriems susirinkimams palikti viešą pasirodomąją, nuotaiką ir užsidegimą kuriamąją vaidmenį.* Kuopų ir draugovių valdybos prižiūri, kad būreliai išeitų jiems skiriamas programas. Sudaromos progos būreliams pasirodyti visos draugovės ar kuopos susirinkimuose. Tokie susirinkimai pasidarytų įvairesni, įdomesni ir trauklesni. Aišku, mažom kuopom ir draugovėm, pavyzdžiui iki 10-15 narių, susiskaldymas mažesniais vienetais nebūtų aktualus. Bet gali būti labai naudinga dešimtinę skelti pusiau.

Išskyrus lietuvius ir latvius, nežinau, ar kur yra katalikų akcijos jaunimo židiniai, kuriuose dalyvautų kartu mergaitės ir berniukai. Tokių mišrių vienetų nelabai norėtų matyti nė vyskupai, kurių žinioje yra katalikiškoji akcija. Bet mums, atsiradus per prievartą tremtyje, yra rimtų pateisinamųjų priežasčių pasilikti mišrios organizacijos rėmuose. Tačiau prisimenant ateitininkijos formuojamąjį pobūdį ir žinant, jog tiek moksleiviai, tiek studentai vyrai ir mergaitės turi visą eilę skirtingų psichinių būdo savybių, ydų ir problemų, kurias labai nepatogu nagrinėti bendruose susirinkimuose, būrelių sistema ir tam reikalui gali gerai pasitarnauti.

*

Tiesa yra ir tai, kad juo retesni daromi susirinkimai, juo didesnis pavojus kuopai apsnūsti. Retai susitikdami nariai mažai susipažįsta, lieka svetimi. Išsinešti iš susirinkimo įspūdziai ir entuziazmas atšąla iki kito susirinkimo. Geriau yra turėti trumpus susirinkimus dažnai, negu ilgus retai. Ateitininkų mėnesiniai susirinkimai nėra pakankami, ypač nepakankami

moksleiviam. Veikla ir entuziazmas žymiai pakiltų, jei susirinkimai būtų ne rečiau kaip kas dvi savaites. Tai lengviausiai pasiekama Moksleivių Ateitininkų Sąjungoje, kiek sunkiau SAS. Bet ir pastarojoje būrelių sistema galėtų padėti susirinkimus padažninti.

Štai kelios sėkmingesnio ir planingesnio

veikimo tiesos. Ar būsim pakankamai atviri ir drąsūs bent vienerius metus tai išbandyti? Ar pasiliksim prie "visada seno ir visada naujo" mūsų idealo sukalkėję 50 metų susiformavusiose veiklos formose, kurios daugumai mūsų jauniems ateitininkams nebepakankamos, kad uždegtų entuziazmu ir ugdytų gyventi Kristuje.

LAISVĖJE SUŠVITĘ AUKSO SPINDULIAI

PIRMASIS KONGRESAS KAUNE

SIMAS SUZIEDĖLIS

ATEITININKAI šiemet renkasi Chicagoje minėti auksinės savo sukakties. Bus šeštasis iš eilės kongresas, antrasis Chicagoje. Chicaga kartais pavadinama lietuvių sostine Amerikoje: tiek daug čia gyvena senųjų ir naujųjų ateivių. Nepriklausomoje Lietuvoje, lenkam užgrobus Vilnių, laikinoji sostinė susikūrė Kaune. Čia buvo trys pirmieji ateitininkų kongresai — 1920, 1925 ir 1930 m. Ar daug apie juos žinome? O reikėtų žinoti, kai ruošiamės šeštajam kongresui ir 50 metų sukaktuvėm minėti. Juk pirmųjų kongresų mintimis bei dvasia tebegyvename ir dabar, nors nevisi tai žinome. Tebūnie man leista šį tą priminti.

*

PIRMASIS KONGRESAS 1920 truko visą oktavą—nuo sekmadienio ligi sekmadienio. Buvo pradėta rugpiūčio 1 iškilminga suma Kauno katedroje, užbaigtas rugpiūčio 8 pirmomis ateitininkų mišiomis atvirame lauke—Kačerginės gražiam pušyne prie Nemuno, Suvalkijos pusėje, 10 kilometrų žemiau Kauno. Užbaigiamasis mišias aukojo kun. Mečislovas Reinys, vėliau Vilniaus arkivyskupas, miręs prieš keletą metų bolševikų kalėjime. Kongresą pradedant, Kaune katedroje pamokslą pasakė kun. Jonas Kudirka — Tėvas Kazimieras, kapucinas, pagarsėjęs savo pamokslais Lietuvoje ir Amerikoje.

Posėdžiam buvo renkama į Liaudies Namus, Kauno senamiestyje, prie Lukšio gatvės. Povilas Lukšys yra pirmasis, paguldęs galvą Kėdainių laukuose, kovodamas su bolševikais už Lietuvos laisvę. Toji gatvė atsiremia į Laisvės alėją. Anie gi Liaudies Namai tada priklausė Lietuvių Katalikų Moterų Draugijai. Juose buvo svečiam kambariai, arbatinė ir salė. Ne-

priklausomos Lietuvos pradžioje čia būdavo dažni ir gausūs suvažiavimai.

Ateitininkų pirmajam kongresui salė buvo papuošta ažuolų vainikais, pasieniais pristatyta berželių. Scenos gilumoje kabojo Kryžius ir Vytis—du ateitininkų organizacijos ženklai ir ramsčiai. Viduryje stovėjo vėliava — šilkinė, trispalvė, bet daugiau rausva. Nepaprasta vėliava. Prieš 12 metų ji buvo pasiūdinta Belgijoje, Liuvene. Ten buvo įsisteigusi pirmoji lietuvių katalikų studentų draugovė Lietuva. Pas-

Kauno katedra, kur vyko pirmojo kongreso pamaldos

Aleksandras Stulginskis, Lietuvos Respublikos prezidentas, dalyvavęs kongrese.

kui vėliau perleista Rūtos draugovei Šveicarijoje, Freibourge. Tą pirmąją ateitininkų vėliavą iš Šveicarijos į Lietuvą, tiesiai į kongresą, atvežė Eduardas Turauskas, vienas iš pirmųjų ateitininkų, vėliau Ateitininkų Tarybos pirmininkas ir Lietuvos pasiuntinys įvairiuose kraštuose. Jo vardas neseniai pagarsintas visame pasaulyje, kai prancūzai dėl Chruščiovo "ramybės" nutrėmė bėglius į Korsikos salą.

Pirmajame ateitininkų kongrese Ed. Turauskas buvo vyriausias tvarkdarys. Tvarkdariai dešines rankas buvo perjuosę tautinėmis juostelėmis. Jie būriavosi Liaudies Namų salės prieangyje, kur stalai buvo apkrauti ateitininkų leidiniais. Nedaug dar tų leidinių buvo. Iš jų išsiskyrė pirmieji Ateities numeriai su gelsvais viršeliais ir rausvom erškėčių rožytėm, pieštom dr. Eliziejaus Draugelio. Tvarkdariai pasitikinėjo augštuosius svečius ir registravo kongreso dalyvius. Jų prirašė arti 400.

Garbingų svečių buvo daug. Atsilankė prezidentas Aleksandras Stulginskis, pirmasis rinktas Nepriklausomos Lietuvos seimo; Žemaičių vyskupas koadiutorius Juozapas Skvireckas, vėliau buvęs pirmas Lietuvos metropolitas; visa

eilė Steigiamojo seimo narių ir keletas ministrų; Lietuvos mokytojų patriarchai Tomas Žilinskas ir Juozas Kairiūkštis; senukas kun. Adomas Grinevičius, knygnešys ir draudžiamosios lietuvių spaudos bendradarbis; kun. Juozas Tumas-Vaižgantas — draustojo Tėvynės Sargo redaktorius; visas būrys pirmųjų ateitininkijos kūrėjų ir globėjų su Pr. Dovydaičiu, El. Draugeliu, kun. Pr. Kuraičiu, kun. P. Dogeliu, L. Bistru ir k. Tolimiausias svečias buvo iš Romos — kun. Nicola Turchi, vėliau parašęs knygą apie Lietuvą. Jis sveikino lotyniškai. Leonas Bistras, kongresui pirmininkavęs svečiui atsakė irgi lotyniškai. L. Bistras buvo seimo ir ministrų kabineto pirmininkas, taip pat švietimo, krašto apsaugos ir užsienio reikalų ministeris.

Posėdžiai pradėti, išėjus į sceną kongreso visai centro valdybai. Ji buvo išrinkta ateitininkų konferencijos Kaune 1919.XII 29-31. Toje konferencijoje ir buvo nutarta sušaukti 1920 pirmąjį ateitininkų kongresą dešimtmečiui paminėti. Ateitininkai tada dar nebuvo tiek išsiskyrę į atskiras sąjungas, kaip po metų kitų, tad centro valdyba atstovavo visiems ateitininkams. Ją sudarė pirmininkas Domas Micuta, vicepirm. Viktoras Jasaitis, sekr. Juozas Leimonas, išd. Petras Spetyla, knyg. Vladas Kateiva ir nariai — Jadvyga Česaitytė ir Julius Aperavičius. Jiems teko pakelti kongreso rengimo našta ir visą savaitę juo rūpintis.

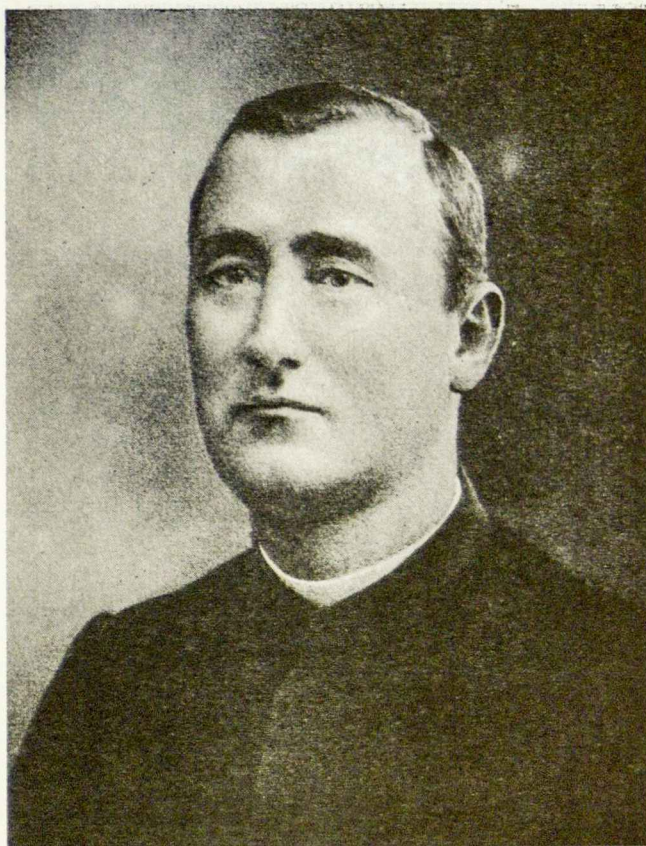
*

VISĄ SAVAITĘ buvo svarstomi ateitininkų judėjimo pagrindai ir tolimesnio darbo planai. Prisimintas 10 metų išeitas kelias, veikla caristinėje Rusijoje, Didžiojo karo metai, kovos už Lietuvos nepriklausomybę, lietuvių jaunimo pasaulėžiūrinės srovės. Aiškintasi tautiniai, socialiniai ir politiniai klausimai. Išklausyta pranešimų apie ateitininkų augimą besikuriančiose Nepriklausomos Lietuvos mokyklose. Paliesta apskritai Lietuvos padėtis ir nevisai dar tikras rytojus.

Didžiojo karo audra ir Nepriklausomybės karai, kuriuose dalyvavo labai daug ateitininkų, jau buvo praėję. Su pirmuoju bolševikų prasižėmimu, pačiu pavojingiausiu, buvo susitvarkyta. Karas su jais baigtas ir Maskvoje 1920 VII 12 pasirašyta taikos sutartis, kuri Vilnių su jos sritimis priskyrė Lietuvai. Bet bolševikai atsigriebė prieš lenkus ir iš Vilniaus nenoriai traukėsi. Lietuvos valdžios įstaigos dar tik ruošėsi keldintis į Vilnių. Kongrese tai kėlė nuotaikas, nors nebuvo visai aišku, kaip bolševikų karas su lenkais gali pakrypti ir paliesti Lietuvą. Pačioje gi Lietuvoje buvo daug atstatomojo ir kuriamojo darbo, daug rūpesčio ir neaiškumų.

Tokiu metu visada būva didesnių nuomonių skirtumų. Jų neišvengta nė ateitininkų pirmajame kongrese. Laiko pakako ir kalbom ir atsikirtimam. Vienos kongreso dalyvės mergaitės žodžiu, „buvo kilę nesusipratimai ir išsėdimai... mūsų sielos gilumose dar daug esama žaliosios medžiagos“ (Ateitis, 1920, nr. 4-5). Tą „žaliosios medžiagos“ prisitokė Didžiojo karo ir pokario metais. Ateitininkuose atsirado skirtingų pažiūrų į veiklos metodus ir organizacijos pobūdį, nors idealo siekta to paties. Skirtumai pasidarė dėl to, kad vieni ateitininkai ugdėsi Rusijos tremtyje ir kovoje su bolševikine revoliucija; kiti brendo Lietuvoje po vokiečių okupacija; dar kiti buvo pargrižę iš Vakarų Europos. Kai kurie siūlė ateitininkų organizaciją daugiau jungti į praktinį politinį darbą, nes politinėm grupėm labai stigo inteligentinių pajėgų. Kiti gynė auklėjimosi ir grynai kultūrinio darbo kryptį. Dar 1919 metų konferencijoje buvo priimta P. Karvelio pasiūlyta rezoliucija: „Ateitininkų organizacija ir toliau pasilieka augščiau politinių partijų, nedraudama jose dalyvauti atskiriems nariams“ (Ateitis, 1920, nr. 2). Šis nusistatymas nusvėrė ir kongrese. Ateitininkų organizacija palikta jaunimui lavintis ir ugdytis ateities darbui.

Šis sprendimas paskatino labiau išsiskirti moksleiviams, studentams ir sendraugiam. Moksleivių kongreso metu buvo jau 30 kuopų ir 1590 narių. Studentai, davę ateitininkų organizacijai pradžią, ligi šiol veikė daugiau su moksleiviais kaip jų vadovai. Savo nedidelės draugovės buvo turėję tikrai prie Rusijos ir Vakarų Europos universitetų. Karas juos buvo išblaškęs. Nepriklausomoje Lietuvoje įsisteigus Kaune Augštiesiems Kursam, pirmas studentų atkū susirinkimas sušauktas 1920 sausio mėn. Šie pirmieji Kauno draugovės studentai padėjo kongresą paruošti ir jame ėjo tvarkdaryų pareigas. Sendraugiam sutelkti 1920 VIII 5 kongrese buvo išrinkta valdyba iš Prano Dovydaičio, dr. Eliziejaus Draugelio ir kun. Morkaus Morkelio. Sendraugių orijos klausimas buvo jau iškilęs Vilniaus (1918) ir Kauno (1919) konferencijose. Kauno konferencijoje „veteranų“, „senųjų draugų“ susiorganizavimo reikalą ypač pabrėžė Bernardas Žukauskas: „Mums tokia organizacija labai reikalinga; mes jausime už savo pečių jėgą, iš kurios gausime didelės moralinės pajėgos“ (Ateitis, 1920, nr. 2). Tam reikalui pajudinti 1919 XII 31 buvo sudaryta komisija iš kun. Mykolo Krupavičiaus, kun. Morkaus Morkelio ir Eduardo Misevičiaus. Savo pareigas ji perdavė išrinktajai sendraugių valdybai, kuriai nuo 1922 ėmė vadovauti kun. dr. Pijus Bielskus, Lietuvos prezidento kanceliarijos viršininkas,

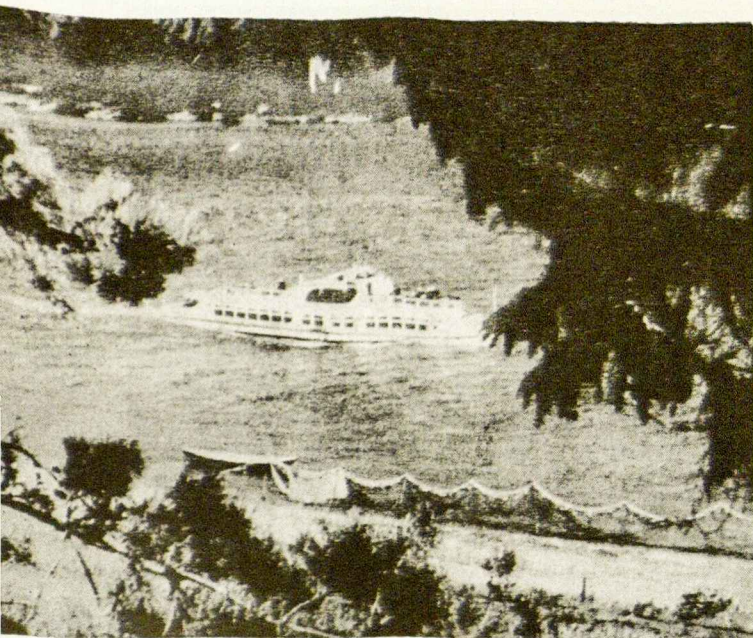
Kan. Povilas Dagelis, Kauno katedros viceprepozitas, globojęs pirmąjį kongresą

ilgiausiai išbuvęs sendraugių pirmininko pareigose.

Kongresas toliau paliko tą pačią centro valdybą, kuri kongresą šaukė. Ateitininkų Savišalpos Fondui—prof. kun. M. Morkelis, Petras Spetyla ir Krakauskas. Ateities redakcijai—Stasys Dabušis, kun. Morkus Morkelis, kun. Kazimieras Žitkus—Vincas Stonis, Vincas Dovydaitis ir Juozas Leimonas. Revizijos komitejui—Bernardas Žukauskas, Antanas Juška ir Jurgis Krasnickas. Didelė dauguma iš jų buvo dar jaunuoliai, kuriuos greitai išskirstė studijos užsieniuose, karo mokykla, valstybinis darbas toliau nuo Kauno. Lenkam puolus Vilnių (1920 X.9), savanoriu partizanu su kitais išėjo moksleivis Vincas Dovydaitis, Prano Dovydaičio brolis, narsiai kovojęs ir miręs nuo žaizdų. Ateities redakcijoje jį pakeitė Martynas Baciūška. Teko kviesti ir kitom pareigom naujus narius, bet didelio rūpesčio nebuvo: ateitininkų jėgos labai žymiai augo.

*

EISENA iš kongreso salės į kapines, išilgai Kauno miesto, rodė, koks gausus buvo kongresas ir kaip išaugo ateitininkų jėgos. Kauniečiams eisena darė didelį įspūdį. Eita lankyti kaip prieš dvejus metus mirusio veiklaus ir ide-

Laivas plaukia į Kačerginę

laus ateitininko a.a. Vytauto Endziulaičio. Eisisena buvo ir religinė ir manifestacinė. Prie-kyje buvo nešamas kryžius, už jo ėjo kun. Povilas Dogelis, Kauno katedros viceprepozitas, uolusis at-kų globėjas nuo pirmųjų dienų ir Ateities žurnalo krikštytojas. Jaunimo gretų prie-kyje buvo nešama anoji istorinė vėliava. Nešė Eduardas Turauskas, jam asistavo kun. Pijus Bielskus ir Ignas Slapšys. Ėjo gretomis giedodami pirmieji ateitininkų organizacijos kūrėjai, Nepriklausomybės kovose dalyvavę draugai ir tik naujai įstoję po Kristaus vėliava. Kai buvo giedamas Ateitininkų himnas apie Lietuvos šviesiąją ateitį, daug kam iš vyresniųjų biro ašaros, kad aukso spinduliai jau gražiai prašvito — Lietuva laisva.

Vargu kas iš vyresnių kongreso dalyvių tikėjosi taip greitai laisvės sulaukti, kai telkėsi į pirmuosius būrius Lietuvoje, mokėsi Rusijoje, Šveicarijoje, Belgijoje. Laisvė buvo krauju pir-ka, dėl to ir neįkainuojamai brangi. Kritusių draugų kapai įpareigojo atgautos laisvės taip lengvai iš rankų nepaleisti, toliau kovoti, nes su lenkais kova dar nebuvo baigta. Ji pareika-lavo net dviejų kongreso dalyvių aukos: Vinco Dovydaičio ir Antano Matulaičio, leitenanto ir Steigiamojo seimo nario.

Pirmasis kongresas baigėsi. Grįžę iš kong-reso daug kas kibo vėl į mokslą, kiti — į Lie-tuvos valstybės atstatymą ir gynimą. Turėjo vėl susirinkti po 10 metų, kaip kongrese buvo tarta, bet gyvenimas ėjo sparčiais žingsniais, kėlė naujus uždavinius ir statė naujus reikala-vimus. Ateitininkų gretos augte augo. Tai ga-lima buvo matyti antrame kongrese, sušaukta-me po penkerių metų taip pat Kaune.

BIRUTĖ DABUŠYTĖ

* * *

*Sunku gyventi — patikėki —
Gyvenimas kartus!
Už trumpą džiaugsmo valandėlę
Mes verkiame metus...*

PAVASARIS

*Pavasaris varva nuo stogo
Ir ardo vystyklėlį pumpurų,
Aš nedrįstu ištart, kad čia gyventi bloga,
Kad aš viena čia, be namų*

*Net nedrįstu pravirkt, nors širdį gelia,
O juokas užmirštas seniai, —
Pavasaris gyventi kelias
Ir bėga į mane visais keliais.*

*O aš, apglėbus jo žieduotą galvą
Per žemę eisiu be takų...
Pavasaris nuo stogo varva,
Ir pumpurėliai skleidžias ant šakų.*

KAZIMIERAS KARUŽA

ĮSIKALBĖJIMAS

*Pasviro miškas žalias,
lyg amžių pasaka.
O meilėj kilęs kelias
į širdį pasuka.*

*Užburtos žvaigždės dingsta
ant juodo skliauto —
Keleivi, ar tu žinai, kaip tas nenoras
apima ir reikia iškeliauti...*

*Rundinus vakarus dar atmenu, —
dabar nėra jų čia.
Paspyrė vasarą lyg akmenį
ir ilgesiu ak, pučia!...*

*Pasviro miškas žalias,
lyg amžių pasaka.
O meilėj kilęs kelias
į širdį pasuka.*

AUTORITETAS, KURIS SAVE GRIAUNA

ALFA SUŠINSKAS

Vadinkime juos įstaigos viršininkais, darbo vedėjais ar pareigūnais — kaip norime! Jie yra tokie asmenys, kurie savo tarnybine būkle tvarko didesnę ar mažesnę žmonių skaičių. Jie turi gautą autoritetą, kuriuo vadovauja: pataria, nurodo ir įsako kitiems.

Gautasis pareigūno autoritetas nevisada būna ir išgytasis. Kad turimas gautasis autoritetas galėtų šviesiai ir patraukliai pasireikšti, jis dar turi būti paties pareigūno išgytasis teisingu, garbingu ir žmonišku elgesiu su savo valdiniais. Jei gautasis autoritetas kartu nėra ir išgytasis, tada pareigūnas paprastai nelabai tinka būti tuo, kuo jis yra: šiuo atveju jis dažniausiai esti akiplėšiškas, diktatoriškas, žiaurus, įvairiais būdais sunkinąs ir kartinąs savo valdinių bei bendradarbių savijautą ir darbą.

Autoritetas neturi būti žiaurumo ir pikto, neteisingo savaivaliavimo proga; turimu pareiginiu autoritetu negalima piktnaudžiauti savo asmeniškais ir vienašališkais tikslais. Autoritetas yra būtinas kiekviename bendrame darbe. Tačiau žiauraus ir neteisingo autoriteto nėra vienas valdinyš nepakenčia ir, pasitaikius progai, su juo vienaip ar kitaip kovoja bei stengiasi juo nusikratyti.

O kiek daug neteisingumo ir piktnaudžiavimo nekartą pasitaiko nevienu autoritetingojo elgesyje su savo valdininkais! Kaip dažnai turimasis pareiginis autoritetas vartojamas kitiems niekinti ir spausti darbe: jų būklei sunkinti, jų gerai nuotakai ir savijautai gądinti.

Jis yra darbo vedėjas ir tvarko bei valdo keliolika darbininkų. Kiekviena pasitaikanti proga jis vis iš naujo primena, jog jis, o ne kas nors kitas čia yra bosas ir kad darbininko buvimas įmonėje tik nuo jo pareina.

Šis bosas nesivaržo kolytis bjauriais žodžiais ir visaip pravardžiuoja bei įžeidinėja kai kuriuos darbininkus.

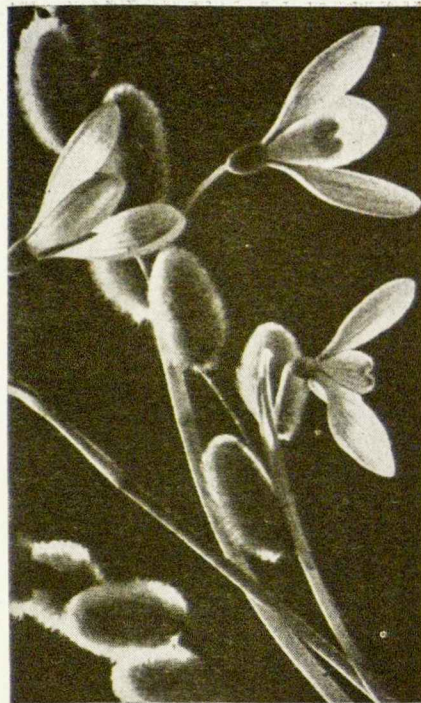
Jis yra nuolat žiaurus bei šiurkštus savo žodžiais ir elgesiu. Dėl mažiausio menkinio jis ėste ėda darbininką. Buvimas jo vadovybėje yra daug sunkesnis už patį darbą. Jis yra kvailai priekabus ir visada kerštingas. Pabrėždamas savo autoritetą, jis mėgsta girtis šiuo pagiežiu posakiu, jo ligūstą ambiciją parodančiu:

—Dievas atleiddžia ir užmiršta, bet aš — niekuomet!

Šitoks darbo vedėjas labai apkartina darbininkų nuotaiką. Visai suprantama, jie nemėgsta tokio vedėjo ar prižiūrėtojo ir sukanda dantis, kai jis prie jų prisiartina. Toks bosas turi gautąjį autoritetą, bet neturi išgytojo. Darbininkų akyse toks pareigūnas yra menkos vertės žmogelis...

O argi šitaip turi būti? Visai kitokia nuotaika šviestų, jei jis, darbo vedėjas ar prižiūrėtojas, kitaip elgtųsi: jei jis būtų malonus, draugiškas, nuoširdus... Pareigūno malonumas, nuoširdumas ir teisingumas savo valdiniams ne mažina jo gautąjį autoritetą, bet jį tik didina ir stiprina.

Įvairių gautojo autoriteto piktnaudžiavimų dažnai ir daug kur pasitaiko. Pareiginio au-

Velykų gėlės

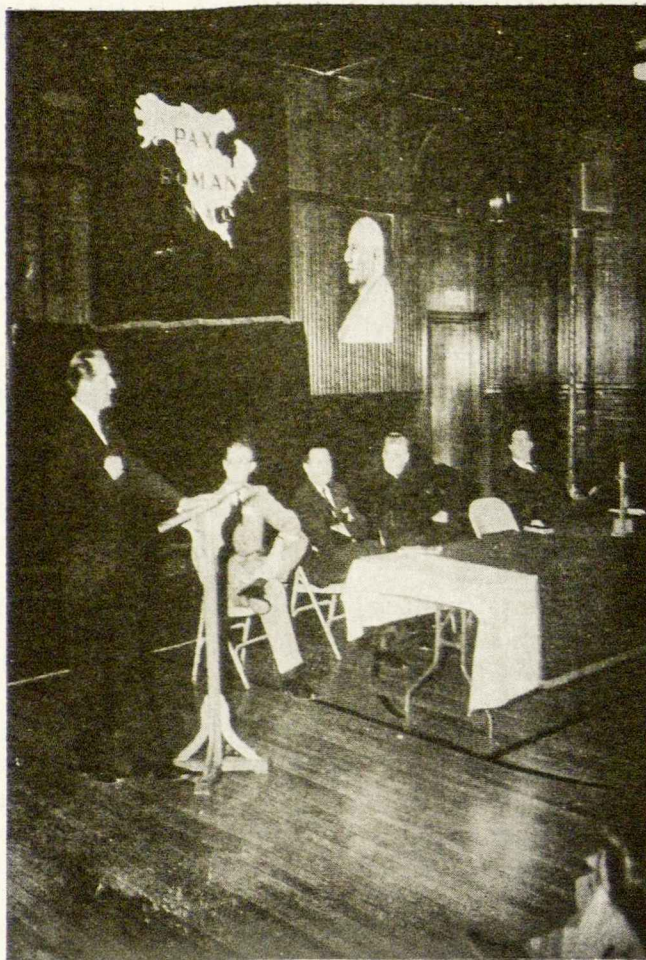
toriteto piktnaudžiavimas ne vien ardo valdinių savijautą: neretai jis turi ir labai karčių, liūdnų pasekmių.

Ne tik vadovaujančiųjų, valdančiųjų šiurkštus ir nežmoniškas turimojo autoriteto vartojimas yra valdinių laimės griovėjas. Ir tarp pačių darbininkų, tarp bendradarbių, išūlus, įžeidžias ir aštrus tarpusavinis elgesys yra tikras slogutis darbe. Neretai net vienas akiplėša darbininkas sudaro visiems kitiems darbininkams nepakenčiamas dvasines darbo sąlygas. Jei jo nebūtų, darbas būtų lyg kokia pramoga. Tačiau jis, tas storžievis akiplėša, lyg žvyras už apykaklės erzina ir sujaukia kitų darbininkų nuotaiką.

Įmonės ar darbo vedėjo ir šiaip betkurio pareigūno meilus žodis ir malonumu spindis veidas yra lyg kokia gaiva dirbantiesiems, o tarpusavinis pačių darbininkų draugiškumas bei sugyvenimas darbe įkvepia jiems brolišką nuotaiką ir jų darbą paverčia naudingos laimės valandomis.

PAX ROMANA SEMINARAS MARIANAPOLY

GRAŽINA PAULIUKONYTĖ

Dr. V. Vygas, Pax Romana pirmininkas, kalba Marianapolio seminare

Vasario 20-22 dienomis įvyko tarptautinis Pax Romana seminaras Marianapolyje, Thompson, Conn. Iki šiol tokius seminarus ruošdavo Pax Romana komitetas. Šiemet stud. ateitininkai—egzilai, mažiausia šiai organizacijai priklausanti grupė apsiėmė šį darbą. Seminarui vadovavo R. šviedrys, užsienio skyriaus vedėjas, ir S. Leimonas, Centro Valdybos pirmininkas. Seminaro dvasios vadas buvo kun. J. Navys, MIC, ir sekretorės I. Lendraitytė ir G. Pauliukonytė.

Viso atstovų suvažiavo 63, iš Anglijos, Kanados, Amerikos, Čilės, Peru, Ekvadoro, Bolivijos, Kubos, Urugvajaus, Vengrijos, Latvijos ir Lietuvos, kurie atstovavo: F.U.E.A.C., N.N.C.F. J.U.C., A.U.C., N.N.C.C.S., NFCS, UN.E., Phi Kappa Theta, "Obnova", Philipinų Katalikus studentus, Katalikiškąją Akciją, Anglijos katalikus studentus, "Dzintars", ateitinius ir kitus.

Vasario 20 dieną seminarą oficialiai atidarė R. šviedrys, pakviesdamas kun. J. Petrauską, MIC, sukalbėti maldą. Atidarymo kalbą tarė kun. J. Dambrauskas, MIC, kuris pasveikino susirinkusius delegatus ir trum-

pai paaiškino Marianapolio tikslus ir atsiektus darbus. Toliau dr. V. Vygas supažindino susirinkusiuosius su Pax Romana. Tai yra tarptautinė katalikų studentų organizacija, dalinama į studentų ir graduantų šakas. Studentų šakai priklausė 5 šalyse 95 federacijos, graduantų 45 šalyse 73 federacijos. Jai priklauso 2 tarptautinės profesionalų federacijos: viena medikų, o antra menininkų, rašytojų, technologų ir tikslųjų mokslų. Artimiausi tikslai yra atsiejami per tarptautinį, tautinį ir vietinį veikimą. Generalinis sekretoriatas Frie-bourge yra renkamas kas trys metai. Baigdamas kalbą, dr. V. Vygas, dabartinis šio sekretoriato pirmininkas, palinkėjo visiems sėkmės.

Pirmą seminaro paskaitą skaitė dr. Paul Van K. Thomson, Providence kolegijos profesorius, tema: "Ką reiškia būti 20 amžiaus kataliku?" Savo kalboje prelegentas ypatingai pabrėžė šiuos du faktus: šiais laikais ypatingai reikia stipraus ir organizuoto katalikiško elemento, ir katalikų tikslas yra aktyviai kovoti dėl socialinės teisybės šių dienų pasaulyje. Mūsų tikslas turėtų būti jau da-

bar pasiruošti šiam darbui, katalikiškai gyvenant ir savo idealus įvedant į nekatalikus. Mes katalikai esame privilegijuoti, nes turime tikrąjį tikėjimą. Todėl privalome daugiau atjausti kitus. Daktaras baigė savo kalbą primindamas, kad jeigu katalikai nesistengs įsisąmoninti savo tikėjimo pareigų, jie nepaliks jokios žymės pasaulyje.

Po šios paskaitos įvyko diskusiniai būreliai, kuriuos pravedė Arūnas Liulevičius, Jaime Court iš Čilės, dr. Bryden iš Anglijos, Thomas Cronin, N.F.C.C.S. pirmininkas, ir Carmen Galileo iš Kanados. Būreliai diskutavo šias temas: Ar liturgija moko visuomeniško veikimo bei galvojimo principų? Kokie yra katalikiški šaltiniai geresniam asmenybės supratimui? Ar gali būti katalikiška visuomeninė tvarka? Ar yra katalikų intelektualų trūkumas, ir jei taip, kodėl? Kaip katalikai gali sustiprinti bendradarbiavimą tarp griežtųjų, socialinių ir teologinių mokslų?

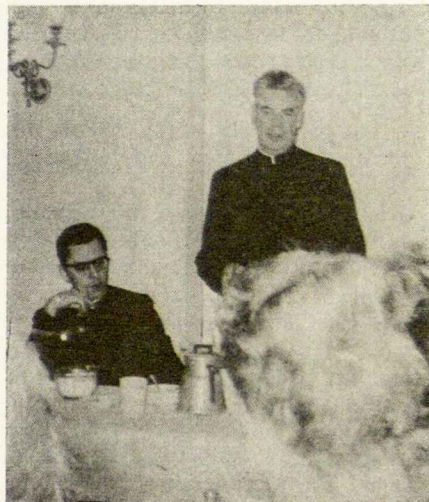
Diskusiniuose būreliuose prieita vieningos nuomonės: 1. kad nėra didelio skirtumo tarp griežtųjų, socialinių ir teologinių mokslų, nes kiekvie-

Seminaro dalyviai pietauja
Visos nuotraukos
Grazinos Pauliukonytės

no tikslas yra tiesos siekimas; 2. kad šiaurės Amerikos kolegijos katalikas studentas neturi tarptautinio supratimo; jis neįsisąmonina, kad milijonai žmonių badauja ir kad šios problemos išrišimas yra gyvybinis katalikybės klausimas; komunistai laimėjo daugiau žmonių maistu negu doktrina; 3. kad visada buvo katalikų intelektualų trūkumas ir, atrodo, ateityje panašiai būsią, kadangi trūksta stiprios vadovybės, ir katalikai vengia atvirai pasirodyti prieš pasaulį su savo tikėjimu.

Pasibaigus diskusijoms, buvo vakarienė, o po to—vakaro programa. Čia buvo visiems proga susipažinti su lietuvišku liaudies menu. Atvykusios Nekalto Prasidėjimo seserų bendrabučio auklėtinės atliko dainų ir šokių pynę "Rugiapjūtė". Dienos programa baigta susipažinimo vaka-

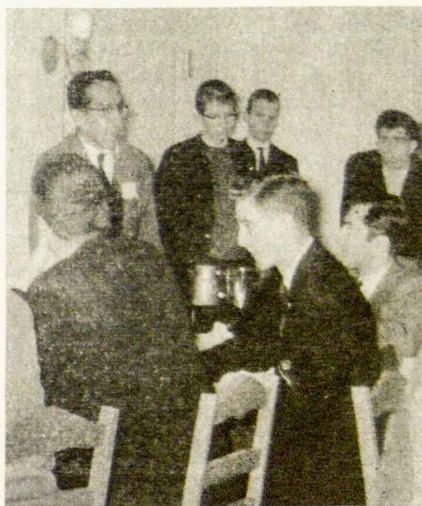

Per uždarymą kalba kun. Thomas A. Carlin iš Washingtono. Kairėj — kun. V. Cukuras

ru—pasilinksminimu. Artėjant vidurnaktiui, sukalbėta bendra vakaro malda ir visi išsiskirstė poilsui.

Vasario 21 pradėta dialoginėmis misijomis, kurias aukėjo kun. Thomas A. Carlin, OSFS, iš Washington, D.C. Po pusryčių dienos pirmininkas dr. John A. Bryden pakvietė delegatus antrajai paskaitai, kurią skaitė Mr. John J. Simon tema — "Tarptautinės studentų ir jaunimo organizacijos ir mūsų vaidmuo jose." Katalikų tikslas tautinėse ir tarptautinėse jaunimo organizacijose yra išskirti asmenybės supratimą. Šiam supratimui reikalingiausia dorybė yra išmintis. Mums reikia geriau susipažinti su savo ir kitomis organizacijomis ir tuo įsigyti daugiau žinių ir geriau suprasti tuos principus, kuriais turime save ir kitus įvertinti. Norėdami įvertinti savo federaciją pagal šiuos principus, paklauskime savęs: "Kaip gerai gali mano grupė veikti duotoj situacijoje, neutralioj organizacijoje?" Toliau paskaitininkas priminė dauguma pasikeitimų, kurie vyksta pasaulyje. Mūsų religinės tradicijos, politinė sistema, išsimokslinimo tikslai ir ekonominis pagrindas sistematingai keičiasi. Todėl mes turėtume arčiau susipažinti su šių pasikeitimų priežastimi. Tik išlaikant ir skleidžiant tai, ką mes laikome tiesa, yra įmanoma išlaikyti asmenybės supratimą.

Diskusiniai būreliai, vadovaujami dr. Bryden, Thomas Cronin, Joanne Proulx ir Jaime Court, diskutavo klausimus, surištus su šia paskaita. Buvo iškeltas vienas svarbus klausimas—komunistinės literatūros skleidimas. Buvo diskutuojamas ir laiko stokos klausimas; pripažinta kad katalikai studentai turėtų daugiau dėmesio atkreipti į politinę, sociologinę ir ekonominę krašto padėtį ir toliau bandyti patraukti kitus. Katalikai tuo galėtų įrodyti savo vertę.

Atsisveikina dr. Carlos Correa

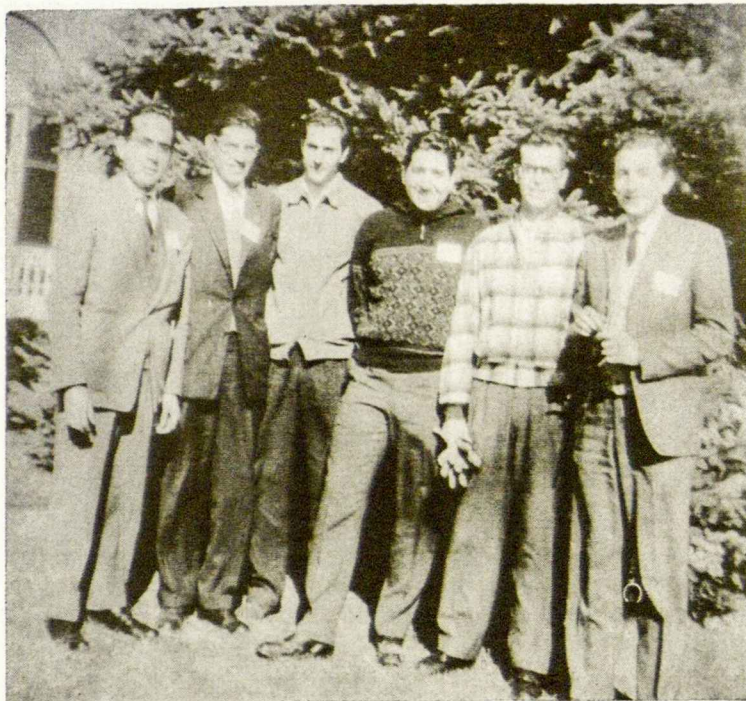

Dr. John A. Bryden, iš Anglijos (d), pradžioje diskusijas

Delegatai skirstosi. Kairėje — Vyt. Valaitis

Kadangi po pietų kitas paskaitininkas laiku nepasirodė, buvo greitomis suorganizuotos parodomosios diskusijos buvusių dalyvių 25-tame Pax Romana pasauliniame kongrese Maniloje. Po diskusijų atvyko paskaitininkas — JAV užsienio reikalų ministerijos tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo skyriaus atstovas dr. Francis J. Colligan, kuris skaitė paskaitą tema — "Reikalus pakelti katalikų kultūrinį veikimą iki tarptautinio lygio". ("The need for Catholic cultural assessment on the International level"). Tarptautinis kultūrinis bendradarbiavimas yra labai reikalingas taikos palaikymui pasaulyje. Tai galima atsiekti artimiau susipažįstant su kitų kraštų kultūromis. Čia daug padeda kelionės po tuos kraštus. Kadangi katalikų bažnyčia yra aprėpusi beveik visus kraštus,

Pietų Amerikos tautų atstovai. Iš k. į d.: dr. Carlos Corra iš Ekvadoro, Nestor Saintz iš Bolivijos, Jaime Court iš Čilės, Francisco Leon iš Kubos, dr. Carlos Ramirez-Alzamora iš Peru, Hugo Amyul iš Urugvajaus.

mūsų pareiga yra pravesti šį bendradarbiavimą.

Paskaita dėl užsitęsusių diskusijų, vėlai baigėsi, tad diskusiniai būreliai buvo atšaukti, ir visi rinkosi vakarieniam.

Vakaro programos tikslas buvo su pažindinti seminaro dalyvius su dabartiniu katalikybės persekiojimu. Doktoras Ivo Omračanin, buvęs kardi-

nolo Stepinac draugas, pristatė šios didžios asmenybės nuopelnus savo tautai bei Bažnyčiai. Kardinalas aktyviai kovojo prieš nacius ir komunistus, bandydamas išsaugoti savo tikinčiuosius tautiečius. Po ilgų kančių keliuose kalėjimuose jis mirė 1960.II.10. Jo tyli kančia yra mums pavyzdys, ir mes privalome šią kovą tęsti toliau.

Po jo kun. St. Yla papasakojo savo įspūdžius kaip pastoracijos darbas buvo vykdomas kacete. Ištrauką iš jo knygos "Žmonės ir žvėrys" anglų kalboje skaite D. Battison. Eaigus šią programą, seminaro dalyviai ir svečiai, žvakių šviesoje ėjo prie Nekalto Prasidėjimo grotos, kalbėdami rožančių už kenčiančią Bažnyčią.

Vasario 22 pradėta mišiomis. Po pusryčių visi dalyviai susirinko paskutinei paskaitai. Čia visiems buvo išdalinta klausimai, kurių atsakymai padės sekančių seminarų rengėjams. Atvykę: Putnamo miesto burmistras John Dempsey, pasveikino susirinkusius ir paskatino toliau tęsti pradėtą darbą, kovojant už teisybę bei jos reikalaujant iš kitų. Po šio pasveikinimo dr. V. Vygantas skaitė paskaitą tema — "Today's international challenge to the Catholic student". Kadangi žmogus priklauso vienas nuo kito, kiekvieno pareiga yra padėti žmonijos gerovei. Tačiau žinių trūkumas trukdo šiam veikimui. Mes turėtume daugiau surinkti žinių ir ne kreipti tiek daug dėmesio į techni-

Išvažiuoja Kanados katalikų studentų atstovė Olga Dawling

JUBILĖJINIO ATEITININKŲ KONGRESO ŽINIOS

PROGRAMA:

Jubilėjinio Kongreso iškilmingos Mišios įvyks 12:15 valandą po piet (šeštadienį ir sekmadienį).

Jaunučių pavyzdinis susirinkimas bus suruoštas sekmadienį, sągų posėdžių metu. Susirinkimo programoje: 1) idėjinė mintis — paskaita 2) jaunučių pasireiškimas — eilėraščiai — skaitimas, 3) lengvoji dalis — mėsos, dainos ir panašiai. Po susirinkimo jaunučiai su vėliavėlėmis eis į iškilmingas pamaldas.

VEIKLA

Clevelande jubil. metų proga bei Ateities Klubo penkmečiui paminėti ruošama ateitininkų šventė balandžio 30—gegužės 1. Šventė bus pradėta religiniu susikaupimu šeštadienio vakare. Sekmadienį — mišios ir bendra komuniija. Po to akademija, kurios metu jaunieji ateitininkai duos priesaiką. Iškilnėse dalyvaus ir pasakys sveikinimo žodį Federacijos Vadas.

Bostone ateitininkai sendraugiai gegužės 29 Marianapolyje ruošia visos N. Anglijos ir New Yorko ateitininkų šventę—mažą kongresą. Programoje numatyta: religinė dalis, iškilmingas posėdis, meninė dalis ir jaunimo šokiai.

Federacijos vadas jubilėjinių metų proga įkalbės į juostelę kalbą, kuri bus išsiuntinėta visoms lietuviškos radijo valandoms.

JAKR Finansų Komisija jau išleido ir išsiuntinėjo ženklelį (stilizuotą Vytį) kuris bus lipinamas prie automobilio lango, kad būtų galima atpažinti vykstančius į kongresą.

Federacijos V-ba praneša, kad visos Ateitininkų Jub. Kongresui aukos, jeigu čekiš išrašomas American Lithuanian R. Catholic Federation Ateitis Inc. — yra tax deductible.

ką. Šis paskutinis seminaro susirinkimas baigtas malda, kurią sukalbėjo kun. Carlin.

Dienos pirmininkas, Bill Hansel, pravedė oficialų seminaro užbaigimą per pietus. S. Leimonas padėkojo visiems seminaro dalyviams ir tėvams mariojonams už patalpą. Dr. V. Vygantas pasidžiaugė seminaro pasisekimu ir padėkojo visiems dalyviams už prisidėjimą. Pietų Amerikos atstovų vardu kalbėjo dr. Carlos Correa. Paskutinis kalbėtojas buvo kun. Carlin, kuris padėkojo visiems už gražų bendradarbiavimą ir baigė seminarą malda. Greit mašinos išvežiojo dalyvius, pasisėmusius naujų minčių ir energijos.

PER PRIZMĘ

Skirtingais laiko tarpais — ar tai kas savaitę, 2 savaites, ar mėnesį, dauguma vyresnių ateitininkų į namus parsineša algos čekį; beveik be išimties iš tų algų išskaitytas valdžiai priklausęs mokesčių. Nors kartais ir pykteli ne vienas pasižiūrėjęs į taip "prarastą" sumą, tačiau širdies gilumoje turbūt visi sutinka, kad geriau ir tokius mokesčius mokėti, nei neturėti progos šiuo laisvu gyvenimu naudotis.

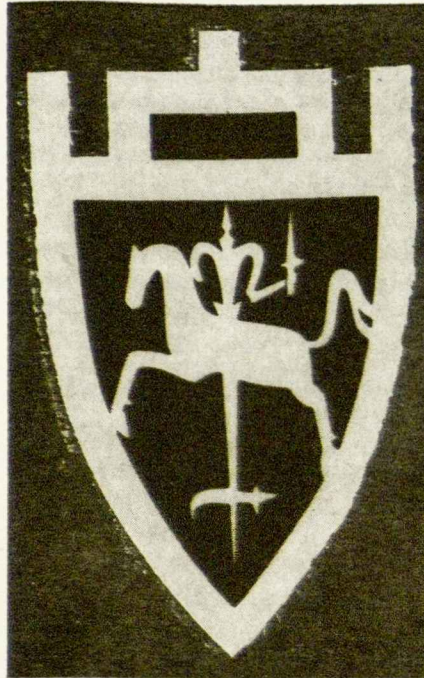
Analogija tinka ir ateitininkams. Konkrečiau: tai liečia jų parengimų pelną ir procentus centriniam organui. Jau nuo seniai galioja nutarimas, kad 25% pelno skiriami Federacijos ir sąjungos valdyboms. Nesunku suprasti, kad šiems organams tų pinigų reikia. Juk organizacinis veikimas jų visada pareikalauja. Ir tikriausiai visi pritariame, kad tos valdybos savo dalį ateitininkų pinigų gautų. Bet to pritarimo įgyvendinimas jau kitas reikalas. Taip sunku skirtis su tuo pinigų; nesvarbu ar tai penkinė, ar šimtinė. Ateitininkų parengimų metuose šiame krašte būna daug, tikrai gi minimą pareigą išpildo tik vienas kitas. Kodėl taip yra?

Pati svarbiausia priežastis tikriausiai bus nerangumas, užsimiršimas. Mat, tam ir čekį išrašyti reikia, gal net paštan tenka nuvykti jo išpirkti. Tai vis pridėtinės pastangos, kurias taip lengva nustumti į šalį. Daug kam vietinėse valdybose tas principas nėra gerai žinomas ir todėl juo nesirūpinama. Yra betgi ir atvejų, kada su pinigų nenorima skirtis. Čia jau liūdniau. Iš tikro: ar ne paradoksiška, kai mažos vietovės valdyba turi daugiau pinigų savo išde negu platesnio pasireiškimo sąjungos valdyba? Ir tai gali pasitaikyti, bet jau tikrai nepateisinama, kai tokia valdyba savo parengiminio įnašo centro kason nedaro.

*

Mašiną valdančiam šoferiui į šonus dairytis negalima, bet kongresanai vyksta bendrakaiviai to neturėtų vengti, nes gali sutikti ir daugiau Chicagon vykstančių. O kad į kongresą keliaują galėtų vienas kitą lengviau atpažinti, rengimo komitetas paruošė ir dabar pradėjo platinti spe-

cialiai mašinoms pritaikytą ženkluką. Štai jis:

Nesivaržykime jais paženklinėti savo transporto priemonę. O kai kelyje tie Vyties kontūrai bus atpažinti, žinosime, kad ir jie kongresan keliauja.

*

Daugelis mūsų iš Jubilėjiniame Ateitininkų Kongresui Rengti Komiteto esame gavę laišką su konkrečiu prašymu: reikia mūsų finansinės aukos. Buvo labai įdomu sužinoti, koks procentas ateitininkų šio prašymo neignoravo. Juk aiškinti apie šios aukos reikalingumą ir prasmę nėra jokio reikalo. Lietuvoje savo laiku garsų švietimo šūkį parafrazuojant: tik laukiniam tai neaišku. O visgi dėl nerangumo ne vienas patingėsime. Gita neleidžiama, nes be finansinių išteklių kongresą bus tikrai neįmanoma suorganizuoti. Tad prie kišenių visi... Aukos nukreipkime B. Palio-
kui, 6922 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois.

*

Šį prizminį žvilgsnį rašant, Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centrinių organų rinkimai vyksta pilnu tempu. Jau išsiuntinėti balsavimo lapeliai, ir pamažu pradeda grįžti rin-

kėjų sprendimai. Paskutinė balsų grąžinimo data — balandžio 25 d.

Kaip ir kiekvienas kitas pirmas bandymas, šie korespondenciniai rinkimai neapsiėjo be eilės keistų, sakyčiau, neleistinų reiškinių. Visgi reikia pasakyti, kad normaliai rinkimus praveda rinkiminė komisija, gi šiuo atveju centro valdybos dalyvavimas buvo tikrai ryškus. Štai, rinkimų nuostatų 12 str. sakoma; "Balsai suskaičiuojami ir duomenys suvedami CV nustatytą dieną, dalyvaujant rinkimų komisijos nariams." Gi 16 straipsnis nustato, kad "rinkimų reikalais skundus sprendžia CV." Nors tai savyje jau neįprasti reiškiniai korespondenciniuose rinkimuose, tačiau jie įgauna kurioziškesnį atspalvį, kai patiriame, kad 2 tos centro valdybos nariai kandidatuoja į naują centro valdybą. Įdomu ir tai, kad rinkiminės komisijos adresu paduotas vieno centro valdybos kandidatų antraštas.

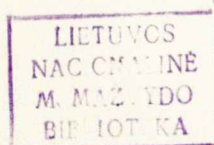
Piktiems liežuviams čia jau pakankamai medžiagos įtarinėti. Šių faktų iškėlimu tačiau jokių būdu to nesiekiamo. Rūpi tik iškelti, kad patirties stoka veda prie tokių elementarių klaidų. Juk nereikia nei aiškinti, kad centro valdybai reikia atsipalaiduoti nuo tokio artimo rinkiminės procedūros tvarkymo tuo labiau, kad jų tarpe yra ir kandidatų. Šitokių klaidų ateityje turime būtinai išvengti. O konkrečiu realiu pavyzdžiu mums gali būti kad ir Lietuvių Studentų Sąjungos JAV-se centrinių organų rinkimai ir tikrai vykęs jų pravedimas, nes kaip tik šiomis dienomis spaudoje pasirodė tos rinkiminės komisijos pirmasis ap-
linkraštis.

Vytenis

Federacijos Valdyba nutarė išleisti Vitalijos Bogutaitės — Keblienės eilių rinkinį

Federacijos Valdyba Lituanus žurnalui paremti paskyrė 25 dolerius.

Iš Sao Paulo į JAV balandžio 10 d. atvyko N. Vinkšnaitytė, R. Lunskis ir J. Vaišnora. Jie atstovaus Brazilijos ateitininkus Jubilėjiniame Ateitininkų kongrese.

Šiomet švenčiama dešimtmetis, kaip š. Amerikoje atgaivinta mūsų sportinė veikla. Nė viena lietuviška organizacija negali prilygti mūsų sportininkams, kurie per šį dešimtį metų savo pasirodymais užmezgė glaudų ryšį su lietuviškąja visuomene.

Turėjau progos dalyvauti visose ligi šiol buvusiose žiemos rato kamuolio žaidynėse. Visai natūralu, jog įvairiose pirmenybėse tam tikri įvykiai išryškėjo, kai kurie dalykai įsipau-dė atmintin.

Buvo galima pastebėti momentų, kurie traukė mūsų sportininkus burtis į tokias metines šventes. Tų pas-katų buvo įvairiausių: sportinių ir ne-sportinių, sveikų ir nesveikų.

Man ir dabar menasi pirmoji spor-tininkų šventė Toronte. Dar ir da-bar matau entuziastišką jų kovą aikštėje, ausyse skamba grįžtančių-jų chicagiečių dainos.

Dar ir dabar nenuityla visados gau-sios žiūrovų masės, kurtinantis jos raginimas triuškindi priešą. Kas gali užmiršti baigiamąsias vyrų krepšinio baigmės rungtynes Chicagoje ar pernai Detroite?

Sportininkai savo kovomis aikštė-ję užmezga ryšį su žiūrovais. Jo ne-gali ištrinti nei sulepusėjęs gyvenimas. Bet vis tiek iškyla klausimas: ar dar ilgai išliks entuziazmas sportininkų tarpe ir lietuviškoje visuome-nėje? Kad toks klausimas iškilo, yra priežasčių.

Be akstinių, kurie palaiko mūsų sportinį entuziazmą, yra ir aštrių pa-šinų. Jie duria visus vienodai — sportininkus ir visuomenę.

Nepaslapstis, kad organizaciniame gyvenime sportininkai gerokai šlu-buoja. Trūksta gero organizacinio su-pratimo, ir tai silpnina sportinį ju-dėjimą. Ir kas svarbiausia: mūsų sportinio judėjimo organizacinė pu-sė ne stiprėja, bet nuolatos silpnėja.

Kai galime džiaugtis veržliuoju krepšinio prieaugliu, kai galime puo-selėti viltį, jog tinklininkai kaip nors ir toliau egzistuos, nes turi prieaug-liu, tai mūsų administracinis aparatas verčiasi tik užsilikusi kapitalu. Iš nūdienio organizacinio jaunimo sportininkai nesulaukia jokios para-mos. O sulaukti turėtų, nes kitos lie-tuviško jaunimo organizacijos garsiai kalba apie savo narių paruošimą va-dovavimui.

Šiuo metu ir ateityje sportinis gy-venimas dar pasižymi neblogo žaidi-

mo klase. Ypač džiugina mus krepšinio žaidimo klasė. Tačiau aiškiai pastebima, jog daugelis sportininkų yra gera medžiaga žaidimui, bet ne organizacijos administravimui. Vis labiau ryškėja plyšys tarp aktyvių-jų sportininkų ir administracinio ele-mento. Ateitis nerodo jokių pagerė-jimo vilčių, ir todėl yra pavojus, kad dėl administracinių negalavimų pra-dės nukentėti aktyvusis elementas.

Pasveikinkite

Balandžio mėn. pabaigoje New Yorke mūsų sportininkai vėl renka-si metinms žiemos žaidynių pirmen-ybėms. New Yorkas tikrai turės progos stebėti pačius pajėgiausius sporto vienetus įvairiose kamuolio žaidimo klasėse. Laukiama puikių kovų vyrų krepšinio klasėje, nors ne-manau, kad sulauktume tokių dra-matiškų rungtynių, kaip kad buvo Chicagoje ar pernai Detroite.

Neturint savo salių, ne visom ko-mandom dalyvaujant amerikiečių krepšinio pirmenybėse, tai ir šiose rungtynėse nebus labai iškilių ko-mandinių pasirodymų. Galime tikė-tis, kad įvairių komandų atskiri krepšinininkai parodys gerų technikinių mo-mentų. Savo tarpe turime visą eilę š. Amerikos universitetų rinktinėse žaidžiančių krepšinininkų. Jie ir yra įvairių komandų pagrindai.

Iš Chicago Neris vėl matysime lietuvių rinktinės P. Amerikoje mus reprezentavusius Valaitį ir Varną bei Chicago katalikų DePaul un-to rink-tinės dalyvį Žvinakį. Chicago Litu-anica visados yra garsi savo ne-palaužiamu pasiryžimu laimėti. Jos sąsate matysime lietuvių rinktinės dalyvius Dirvonį, Kamarauską, Gaš-ką ir buv. Illinois un-to penketuko narį Bosnaką.

Praeitų žaidynių krepšinio nuga-lėtojas Detrito Kovas be lietuvių rinktinės dalyvio Skaigirio, dar turės ir patikimuosius Butką, Racką bei brolius Montres.

Clevelando penketukas jaunas. Jų žaidėjai krepšinyje dar nespėjo tarti savo žodžio, bet savo žaidimu jie ne-apvils.

Kanadiečių komandų eilėse, tiek iš Hamiltono, tiek iš Toronto bei Mon-trealio, sutiksime irgi girdėtų var-dų: Buntimas, Preikšaitis, Otto, ta-čiau ir jų pagrindas yra jaunimas.

Iš rytinių pakraščių stipriausi kan-didatai į meisterius yra New Yorko

Atletai; Waterburis ir Worcesteris at-siveš daugel negirdėtų vardų, kurie gali būti didžiausia šių žaidynių staig-mena.

Kalbant apie jaunų bei jaunučių krepšinio vienetų, pavardėmis nega-lima remtis, nes čia mum visai nau-jas pasaulis. Daugumas jų yra ameri-kiečių gimnazijų komandų dalyviai, tai šitas faktas garantuoja augšto lygio varžybas. Ypatingo dėmesio verti Worcesterio, Waterburio, Cle-velando, Detrito ir Chicago Neris bei Aro penketukai. Atkreipiamė dė-mesį į Arą, kuris rūpestingėje Povilo Žumbakio globoje spėjo išaugti į dar-nų vienetą.

Moterų krepšinis priklauso Kana-dai. Čia meisterio vardą išspręs To-ronto Vyties ar Aušros susitikimai su Hamiltono kovu.

Tinklinyje — Clevelandas. Visose klasėse. Tai žaibo duona ir druska. Nėra abejonės, kad Chicago Neris bus didžiausia kliūtis Clevelandui į meistrystes. Vienas iš geriausių lie-tuvių tinklininkų Blandis yra jų ei-lėse. Praeitų metų meisteris—Bosto-no Dainava—yra iškylus kaip viene-tas, tačiau tai per maža Clevelandui sustabdyti.

Moterų klasėje ir mergaičių am-žiuos priešininkės Žaibas prieš Nerį. Pernai meisteriu tapo Neris, o šie-met bus Žaibas. Prieš Žaibą laimėti šiomet Neriai vienos Blandytės ne-užteks.

Stalo teniso perspektyvos neaiškios. Atrodo, kad meistrystę apgins To-ronto Vytis. Jiem didesni priešininkai bus Hamiltono Kovas, Chicago Litu-anica ir Rochesterio Sakalas.

Individualinėse varžybose ir vėl vy-rų grupėje meisteris Gvildys baigmė-jė. Prieš ką? Kandidatų sąrašas — Grybauskas, Nasvytis, Avižienis, pa-baltiečių meisteris Kleiva, Brazlaus-kas. Moterų klasėje, nei nebus Rū-telionienės, tai laimės Kasperavičiū-tė. Išvada — kas belaimėtų, šiomet New Yorke bus įdomių nuotykių.

Stud. Gabrielius Kajeckas, Lietu-vos atstovo Washingtone sūnus, lai-mėjo stipendiją (iš Woodrow Wilson National Fellowship Foundation). Jis baigia Georgetown universitetą ir gaunamoji stipendija jam duos ga-limybę dar ir toliau gilintis savo pasirinktojo mokslo šakoj.

VARDAI * ĮVYKIAI * IDĖJOS

Romualdas Leimonas, magistro laipsniu baigęs socialinius mokslus, Bostone, išvyko dviems metams atlikti karinę prievolę. R. Leimonas yra karininkas.

Saulė Liulevičiūtė, Mundelein kolegijos chemijos studentė, savo gabumais atkreipė vadovybės dėmesį ir šį semestrą pakviesta į garbės simposiumą. Visoje kolegijoje šios garbės susilaukė tik 11 studentų, kuriom yra sudarytos galimybės pasiekti daugiau moksle, negu vidutinių gabumų studentėms.

Daiva Kuodytė iš Arlington, Mass., baigusi Jackson kolegiją, dalyvavo Naujosios Anglijos Augštesniojo švietimo Tarybos sušauktoje konferencijoje, Bostone, pasitarti apie kolegijų dėstytojų paruošimą.

Liudas Stankaitis Illinois universitete Urbanoje išlaikė baigiamuosius egzaminus ir paruošė diplominį projektą, gaudamas architektūros inžinieriaus vardą.

Nida Žibutė Balsytė gavo E.S. laipsnį inžinerijoje. Balsytė studijavo Los Angeles valstybinėje kolegijoje.

Sigitas Leimonas SAS CV pirmininkas, šį pavasarį baigs fizikos studijas Tufts universitete. S. Leimonas gaus karininko laipsnį ir išvyks trejiems metams atlikti karinę prievolę. Šalia savo studijų S. Leimonas yra pakviestas vadovauti universiteto fizikos laboratorijos darbams ir dėstyti laboratorijoje.

Liucija Baškauskaitė iš Brocktono, Mass., Massachusetts valstybės jaunimo varžybose laimėjo II vietą už savo rašinį "I speak for Democracy" Liucijai trūko tik 4 taškų laimėti pirmai vietai.

Kristina Stankaitytė dalyvavo Ohio valstybės konkursiniuose egzaminuose ir gavo 24-tąją vietą iš dalyvavusiųjų 26,000 moksleivių. Kristina yra veikli moksleivė ateitininkė ir "Grandinėlės" šokėja.

Zita švedaitė ir Mykolas Deveikis susituokė Cicero, Ill. Abu jaunieji yra Chicagos SAS d-vės nariai.

Naujos ateitininkų valdybos Europoje. Vokietijos at-kų sendraugių valdybą sudaro; pirm. — dr. P. Karvelis vicepirm. — kun. K. Senkus, sekr. — J. Natkienė.

Prancūzijos (Paryžiaus) ateitininkų draugovei vadovauja Ed. Turauskas (pirm.), L. Pabedinskas ir R. Bačkis. Dvasios vadas yra kun. J. Petrošius.

Italijos (Romos) ateitininkų draugovės valdybon įeina: pirm. kun. J. Riaubūnas, sekr. J. Staškevičius ir ižd. A. Bačkis.

E. Breimerienė perėmė Centrinio sendraugių skyriaus sekretorės pareigas. Iki šiol šias pareigas ėjo A. Eivienė.

Detroit ASS skyrius išsirinko naują valdybą: kun. B. Dagilis — dvasios vadas, V. Čižauskas — pirm. M. Polteraitienė — sekr. M. Mikailienė — ižd. Revizijos komisija: dr. L. Bajorūnas ir J. Mikulionienė.

Velykų atostogų metu įvyks SAS ideologiniai kursai Camp Okysa, Michigan.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija pakėlė į garbės akademikus prel. Pr. Jurą, prof. J. Gravrogką, prof. J. Grinių, prof. A. Liuimą, ir prof. A. Salį.

Dail. Paulius Augius iliustravo Vytauto Mačernio poezijos knygą, kurios išleidimu rupinasi poetas K. Bradūnas ir kiti Mačernio draugai.

Jonas A. Kasulaitis baigė Western Reserve universiteto Business Administration skyrių, gaudamas bakalaurato laipsnį. J. Kasulaitis yra "Jaunimo žygių" redaktorius ir Clevelando Kriksė. Demokratų skyriaus valdybos narys.

Pranas Naujokaitis yra išrinktas New Yorko ateitininkų sendraugių pirmininku.

Arch. Edm. Arbas — Arbačiauskas laimėjo pirmą premiją Pasaulinės Inžinierių ir Architektų Sąjungos paskelbtame konkurse projekte Lietuvos pasiuntinybės rūmų Brazilijoje.

Juozas Tulaba mirė širdies smūgiu vasario 10 d. Chicagoje. J. Tulaba buvo baigęs teisės, ekonomijos mokslus ir priklausė Kęstučio korporacijai.

D. Kuodytė, L. Keturakytė ir E. Sužiedėlis redaguoja Pax Romana suvažiavimo darbų knygą.

Lietuvių Studentų Sąjungoje — Studentų šalpos Fondas paskyrė 300 dolerių studentams, kurie studijuos šią vasarą Fordhamo Lituanistiniame Institute. Sąjungos centro valdyba nutarė šią sumą padalinti į dvi negrąžinamas stipendijas. Norintieji šias stipendijas gauti, rašykite prašymus Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkui Romui Vėžiui, (6239 S. Artesian Ave Chicago 32, Il).

Vladas Šlaitas, laimėjęs šių metų Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją už eilėraščių knygą "Ant saulėgražos vamzdžio."

Prof. J. Eretas jau baigė ruošti prof. St. Šalkauskio monografiją, kuri bus išspausdinta prieš kongresą.

Ateitininkų Vadovas bus baigtas gegužės mėnesį. Vadovą ruošia kun. St. Yla.

Pedagoginis Lituanistikos Institutas veikia Chicagoje. Jo globos komitetas kreipiasi pirmiausia į akademinių jaunimą, prašydamas nuširdžiai susidomėti studijomis. Šiuo metu Institutą lanko 20 studentų. Kreipiamasi taip pat į vyresniąją kartą ir prašoma Instituto veiklą paremti aukomis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Sportas 2 (5) numeris. Jame rašo: Bronius Keturakis — Praktiški nurodymai pavasario sezono belaukiant, Nikodemas Čerekas — Lietuviškojo futbolo negalavimai, Jurgis Jašinskas — Žvilgsnis iš šalies, Vytautas Grybauskas — Mėgėjai ir profesionalai, Algirdas Visockis — Chicagos LFK, Vladas Simutis — Detroito Kovas, sportinės apžvalgos, Lietuvos sportininkai ir t.t. Numeris skoningai sutvarkytas ir gausiai iliustruotas Redaguoja Kęstutis Čerkeliūnas.

Katalikų Katekizmas, iš vokiečių kalbos vertė kun. P. Manelis. Išleista Romoje. Iliustruota, 265 psl. Kaina nepažymėta.

ATEITININKAMS SENDRAUGIAMS

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos Centro valdybai ir revizijos komisijai korespondenciniu būdu rinkti komisija, remdamasi rinkiminiais nuostatais, sudarė kandidatų sąrašus į CV ir RK.

Kandidatai į Centro Valdybą yra:

1. Iš Chicagos—Balčiūnas Silvestras, Balčytis Antanas, Kleiva Kazys, Manelis Vitas, Starkienė Petronėlė, Šimaitis Vladas ir Žemaitis Algirdas.

2. Iš Washingtono —Barzdukas Arvydas, Dambriūnas Leonardas, Dugėlaitė Žibutė M., Grušas Pranas, A., Surdokas Cezaris, Sužiedėlis Antanas, Sužiedėlienė Galina, Vasaitis Antanas J., ir Volertas Vytautas.

Kandidatai į revizijos komisiją yra:

1. Iš Clevelando — Balčiūnas Petras, Brizgys Bernardas, Gravrokas

Julius, Kasiulaitis Algis ir Staniškis Julius

2. Iš Washingtono — Vaičiulaitis Antanas, Vaitkevičius Jonas, Vilimienė Regina, Vitėnas Juozas ir Zalubas Romas.

Pagal rinkiminius nuostatus šie sąrašai bus pasiūsti sendraugių skyrių valdyboms, kurios paskelbs savo narius.

Balsavimo reikalui kiekvienas sąjungos narys, įrašytas į rinkimų sąrašą, gaus iš rinkimų komisijos betarpiškai balsuojamąjį lapą ir voką. Balsuojama, pažymint balsavimo lape kryžiu tuos kandidatus už kuriuos rinkikas balsuoja, bet ne daugiau kaip penkis į CV ir tris į RK. Jei balsuotojas pažymės daugiau kaip

5 į CV ir daugiau kaip 3 į RK, tai balsas nebus užskaitytas.

Balsuojamasis lapas su atžymėtais kandidatais įdedamas į balsavimo voką, ir tas balsavimo vokas įdedamas į kitą voką, kurį parūpina pats balsuotojas ir užrašo ant jo savo pavardę, adresą ir pasiunčia rinkimų komisijai.

Pagal rinkiminius nuostatus CV bus išrinkta iš vienos vietovės ir RK bus išrinkta iš vienos vietovės. Valdybos vietovę nulems ta vietovė, kurios pirmųjų septynių kandidatų daugiausiai gavusių balsų suma bus didesnė, o revizijos komisijos vietovę nulems ta vieta, kurios penki daugiausiai balsų gavę kandidatai turės didesnę bendrą balsų skaičių. Toliau, paaiškėjus vietovei, joje daugiau gavę balsų penki kandidatai sudarys Valdybą, o du sekantieji — liks kandidatais. Taip pat ir RK. Paaiškėjus vietovei, joje trys daugiausiai gavusieji balsų sudarys RK, o du mažiau gavę balsų—kandidatai.

Rinkikai balsavimo lapus turi gražinti Rinkimų Komisijai iki 1960 m. balandžio 25d. Rinkiminius nuostatus skyrių valdybos yra gavusios. Dėl smulkesnių paaiškinimų rinkimų reikalais suinteresuoti gali kreiptis į skyrių valdybas.

Komisijos adresas: ASS Rinkimų Komisija, 2737 West 43 rd Street, Chicago 32, Ill., U.S.A.

ASS Rinkimų Komisija

JAUNIMO LITERATŪROS KONKURSAS

Akademiniškas Skautų Sąjūdis, norėdamas paskatinti jaunimą domėtis lietuviška literatūra, ugdyti ir įieškoti naujų literatūros talentų, paskelbė jaunimo literatūros konkursą.

Laimėtojams skiriamos šios premijos: 1. Už geriausią prozos kūrinį — 150. dol. 2. Už geriausią poezijos kūrinį — 150. dol. 3. Už geriausią prozinį rašinį — 150. dol.

Prozos kūrinys gali būti apysaka, feljetonas, trumpa novelė ar kitas prozos veikalas, savo esme priklausąs grožinei literatūrai, netrumpesnis kaip 2000, neilgesnis kaip 8000 žodžių.

Poezijos kūrinys gali būti eilėraštis ar jų grupė, arba poema epinio, lyrinio ar humoristinio "characterio" netrumpesnė kaip 200, neilgesnė kaip 1500 žodžių.

Prozinis rašinys turi būti neilgesnis kaip 4000 žodžių. Autorius turi parodyti originalų minčių dėstymą apie kurį nors lietuviškos kultūros ar visuomenės pasireiškimo būdą.

Konkurse gali dalyvauti lietuviai visokių (išskyrus komunistinių) pažiūrų, priklausą bet kokiai jaunimo organizacijai, o taip pat ir tie, kurie nėra tokių organizacijų nariai, nevyresni kaip 30 metų.

Kūrinių tema pasirenkama laisvai.

Rašiniai turi būti pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame voke turi būti nurodyta autoriaus pavardė, vardas, adresas ir gimimo data.

Rašinius prašoma siųsti jūry komisijos sekretoriui Romui Kežiui, 130

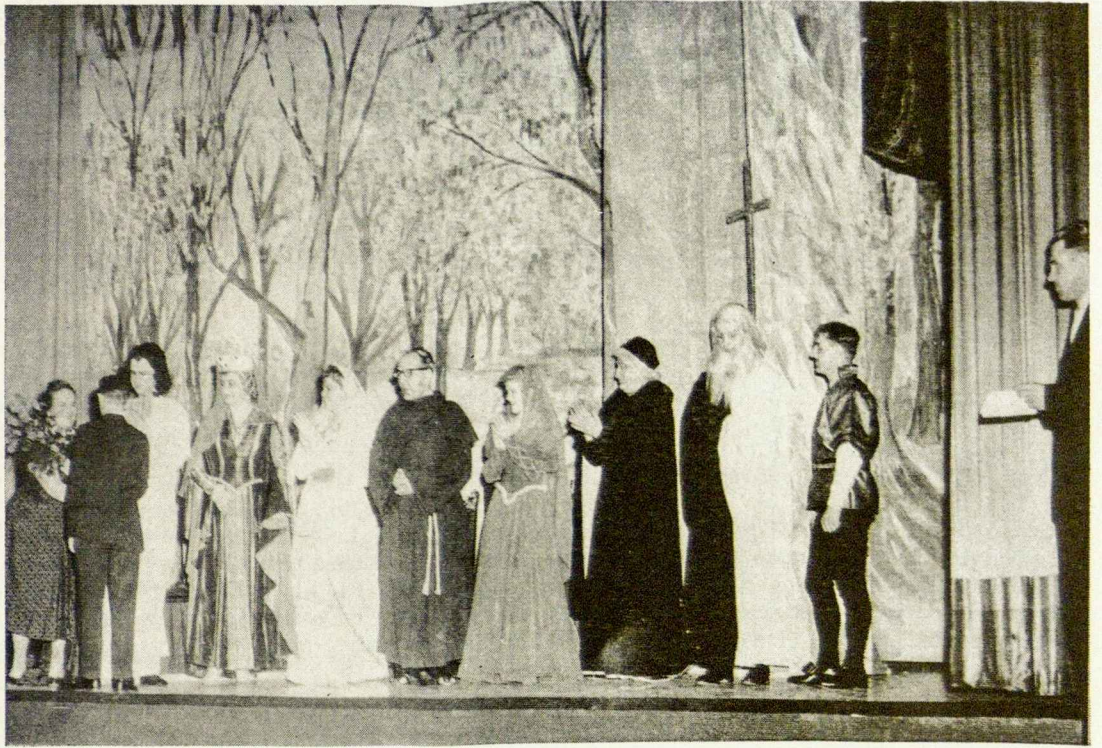
Hendrix St. Brooklyn 7, N.Y., U.S.A. Rašiniai, gauti po 1960 rugsėjo 15, nebus jūry komisijos vertinami.

Jūry komisiją sudaro: pirmininkas—dr. Henrikas Lukaševičius, nariai — rašytojai: Nelė Mazalaitė, Stepas Zbarskas, Leonardas Žitkevičius ir Romas Kezys.

"Šv. Kazimierą" suvaidino Hamiltonė. Kazimiero sesuo Sofija—G. Bakaitytė, Kazimieras—St. Verbickas.

Nuotr. A. Jūraičio

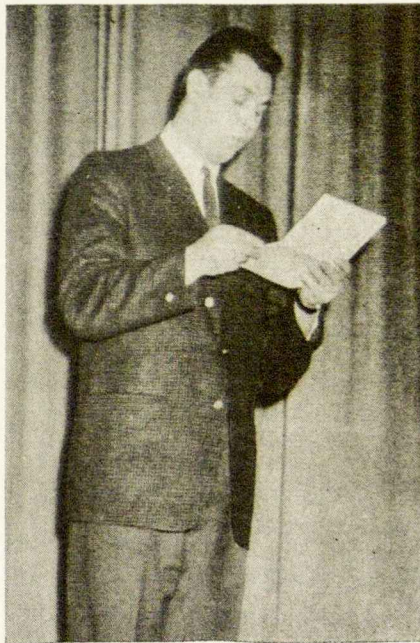
Hamiltono ateitininkų ruoštos šv. Kazimiero akademijos programos dalyviai, „Aukuras“, suvaidinęs Marių žuvėdros „šv. Kazimierą“. Moksleivis ateitinnikas Vyt. Kalmatavičius įteikia gėlių režiserei E. Kudabienei
Nuotr. A. Jūraičio

HAMILTONAS PAMINĖJO ŠV. KAZIMIERĄ

Hamiltono ateitininkai kovo 13 su-ruošė šv. Kazimiero minėjimą. Pra-dėtas jis mišiomis 11 v. Aušros Var-tų bažnyčioje. Mišias aukojo kun. J. Tadarauskas ir pasakė šventei pritaikytą pamokslą. Pamaldose dalyvavo ateitininkų ir skautų vėliavos.

Lietuvių Namų salėje 5 v. p.p. įvy-ko šv. Kazimiero minėjimo akademi-ja. Trumpą, bet labai gražią ir tu-

ringą paskaitą skaitė svečias iš To-ronto — V. Birieta. Po paskaitos bu-vo suvaidinta Marių žuvėdros — „šv. Kazimieras“. Pirmajame veiksmė pa-vaizduotos paskutinės šv. Kazimiero dienos Krokuvoje, prieš išvykstant į

Vyt. Birieta kalba šv. Kazimiero aka-demijos metu. Nuotr. A. Jūraičio

Vilnių, kur jis buvo paskirtas di-džiojo kunigaikščio pareigoms. Jis pasiruošęs iš Vilniaus pilies tarnau-ti Lietuvos žmonėms, kai tuo tarpu jo sesuo Sofija ruošiasi valdyti žmo-nes Brandenburgo kunigaikštijoje. Antrajame veiksmė šv. Kazimieras vaizduojamas jau Vilniuje, jo malda prie uždarytų katedros durų, vargšų meilė ir vaivadienės pinklės išleisti savo dukterį Aldoną už karalaitį šv. Kazimiero. Trečiajame veiksmė — šv. Kazimiero paskutinės valandos ir mir-tis. Prieš pat mirtį šv. Kazimierą ap-lanko Mergelė Marija, parodydama jam Lietuvos ateitį.

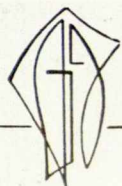
Vaidinimą statė Hamiltono dramos mėgėjų teatras Aukuras, režisavo E. Dauguvietytė - Kudabienė, dekoraci-jos — St. Dramanto. Vaidino: St. Verbickas, G. Vindašius, G. Bakaity-tė, Aldona Matulis, S. Martinkutė, K. Bungarda, A. Kaušpėda ir J. Gied-raitis. (Iš jų penki — ateitininkai). Visi veikėjai savo vaidmenis atliko labai gerai, ypač pažymėtinas šv. Kazimieras — St. Verbickas. Rodos, taip ir stovėjo akyse kuklus, išmin-tingas, nusižeminęs, drauge ir didin-gas nežemiška, negėstančia dangaus garbe mūsų iki šiol vienintelis šven-tasis — karalaitis Kazimieras.

Praurimė

Dr. Grigas Valančius, keletą metų vadovavęs importo - eksporto bendro-vei „Anapus“ Los Angeles mieste, šią įstaigą perleido kitiems, o pats iš-vyko tokiam pat darbui Vokietijon. Jo dabartinis adresas: (17a) Wein-heim, Bergstrasse 28, Vak. Vokietija.

Kęstutis Trimakas ir Gediminas Kijauskas, du jauni lietuviai jėzuitai, bus išventinti į kunigus birželio 19d. Mokslus ir novicijatą baigia Whes-ton, Mass. K. Trimakas yra į anglų kalbą išvertęs Sibiro maldaknygę. Jo primicijos bus Putnam, Conn., kur motina yra įstojusi į Nekalto Prasi-dėjimo seserų kongregaciją.

Gen. V. Grigaliūnas-Glovackis, gy-venąs Kolumbijoje, atsiuntė Ateities redakcijai ir administracijai velyki-nius sveikinimus.

studentų ateitininkų sąjunga

PUTNAMO RAUDONO DVARO PASLAPTYS

Kad Raudondvaris prakalbėtų, be abejo pasiskūstų, jog jam labai galvą skauda. Visai nenuostabu, nes po Raudondvario stogu niekados nenustoja kokios nors rūšies darbas ar triukšmas.

Nakties juoda aksominė pirštinė irgi nesugeba visiškai užgniaužti garsų. Kad ir vėliausią valandą, bendrabuty nutilus paprastai aidančiom kalbom ir dainom, dar kur nors trečia-me augšte bus girdėti rašomos mašinėlės vienišas ir įkyrus takšėjimas. Vadinasi, kokia studentė rašo referatą, ar gal korespondenciją.

Raudondvaris globoja daug paslapčių—jis slepia ten gyvenančių mergaičių darbus, išgyvenimus ir džiaugsmus. Jis yra liudininkas jų pasisekimų ir nepasisekimų. Raudondvario sienos galėtų plyšti nuo juokų, šnektų, nuo iš akordeono, pianino, patefono ir radijo sklindančių ir kartais ne visai melodingų garsų.

Jei Raudondvaris būtų išdavikas, jis galėtų papasakoti daug dalykų... Įdomu pavartyti Raudondvario dienoraštį. Atskleidus knygą atsitiktinų vietų šitaip parašyta:

Šį vakarą nejaukiai tylu ir man beveik nustojo galvą skaudėti. Turėčiau būti dėkingas studentėm, nes skaitykloj vyksta Dainavos klubo seminaras. Gimnazistėm buvo įsakyta ramiai laikytis, netrukdyt, netrukš-maut.

Dvylika studenčių, seselė, kuri lanko kolegiją, ir Dainavos kapelionas Kun. V. Cukuras jaukioj literatūriškoj atmosferoj nagrinėja "Legendų ir pasakų pyne". Pradėjus su Nelės Mazalaitės "Legendos apie ilgesį" yra pristatyti ir apžvelgti Kaupas, Grincevičius, Vaičiulaitis, Jurkus—jų sukurto pasakos bei legendos. Kiekvienas autorius nagrinėjamas atskirai, paskui lyginami stiliai ir temos. Vakaras baigiasi su kavute ir užkan-

džiais. Ak! Dabar turiu sudejuoti — po to vėl prasideda triukšmas.

Kitoj vietoj Raudondvaris rašo: Šiandien maniau, kad neteksiu stogo. Atrodė, kad pakils jis nuo visų klyksmų. Kažkas gavo siuntinį gimtadienio proga, tai buvo džiaugsmo! Šią naktį jau netrivosiu—turbūt bus "baliukas" pas ką nors. Oi, baisu tik apie tai pagalvojus.

Kovo 11. Šiandien studentės ateitininkės turėjo susirinkimą. Buvo paruošti trys referatai apie Lietuvos filosofus. Nijolė Sabataitytė skaitė apie Praną Dovydaitį, Vida Liaugaudaitė apie Antaną Maceiną ir Audra Antanaitytė apie Stasį Šal-kauskį.

Man patinka toki įvykiai, kurie nors trumpam atneša tylesnes nuotakas.

Toliau pasklaidžius Raudondvario dienoraščio lapus, kovo 14 tą dieną randam šitaip aprašytą:

Jau praėjo visas mėnuo nuo vasario 14-tos (arba širdžių dienos), mergaitės spėjo visiškai sugrįžti į normalias vėžias. Tos, kurios gavo daug atviručių su saldžiais žodeliais (ir melais), jau atgyveno savo džiaugsmus, o tom, kurios negavo, nusibodo pykti.

Šį vakarą viešpatavo tikrai svaigi ramybė. Ir vėl studenčių dėka, nes įvyko dr-govės susirinkimas. Bendrabučio jaunesniom ir judriom gyven-tojom griežtai liepta užsilaikyti be triukšmo.

Studentės pasinėrė į gilius vandenis. Šiame susirinkime kun. A. Paškevičius kalbėjo apie gyvenimą, apie filosofiją ir egzistencializmą. Pradėta nuo viduramžių filosofų, kurie pasižymėjo šalta etika. Minėti žymesni filosofai ir jų itaka tų laikų pažiūroms ir ateities kartų mąstytojams. Po paskaitos sekė diskusijos, kurios buvo nutrauktos, nes Kun. St. Yla atėjo su žinia, jog žavingai matyti šiaurės pašvaistė. Visos išlėkė laukan pasigrožėti gelsvais, rausvais šviesos stulpais pasipuošusio tamsaus dangaus. Stebėdamos šį gražų gamtos reiškinį, mergaitės nejautė nei šalčio. Sugrįžusios vidun, dar giliau filosofiškoj nuotaikoj baigė diskusijas ir susirinkimą.

Vai! Ar gražu skaityti kitų dienoraščių? Ne... bet įdomu. Gal Raudondvaris atleis, kad kai kurias jo paslaptis sužinojom.

A.N.K.

Scena iš "šv. Kazimiero" vaidinimo Hamiltone. Kazimieras—St. Verbickas, kanauninkas Dlugošas— G. Vindašius, Nuotr. A. Jūraičio

CLEVELAND

Clevelando moksleivių ateitininkų kuopa turėjo susirinkimą kovo 10 d. p. Končių bute. Susirinkimą pravedė mūsų naujas pirmininkas P. Stungys. Mūsų globėja, E. Vadopalienė, labai įdomiai pakalbėjo apie fizinį auklėjimą ir jo naudingumą. Kalbėdama apie pirmąją pagalbą, pademonstravo kaip ir ką reikia daryti, katastrofai įvykus, ir tuo būdu įtraukė mus į gyvas diskusijas. Po to buvo S. Končiųutės paskaita apie kanklių muzikos atsiradimą. V. Orentaitė ir V. Braziulevičiūtė gražiai paskambino kanklėmis keletą liaudies dainų. Buvo aptarta ir einamieji reikalai.

Susirinkimas praėjo smagiai ir linksmai. Po susirinkimo visi skaniai pasivaišino.

G. D.

BALTIMORE, MD.

šv. Kazimiero minėjimas

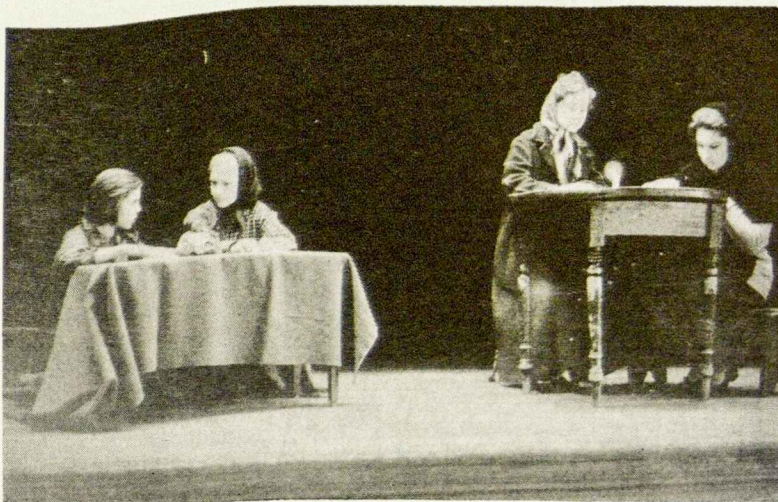
Baltimorės ateitininkai drauge su skautais šv. Kazimiero minėjimą surengė kovo 6 d., sekmadienį. Iš ryto mišių metu visi priėmė komuniją ir po pamaldų nuskubėjome į parapijos salę. Ten visi drauge valgėme pusryčius. Kai jau gerokai pasistiprinome sendraugių pirmininkas C. Surdokas pristatė specialiai iš Vašingtono atvykusį prof. A. Vasaitį, kuris skaitė mums gražią paskaitą apie šv. Kazimierą.

Meninėje dalyje eilėraščius deklamavo ir skautės ir ateitininkai: V. Vaškytė, O. Laskauskaitė, I. Noreikaitė ir R. Šilgalis, o skautas A. Kemžys pagrojo akordeonu. Pabaigai jaunesniųjų mergaičių ateitininkų būrelis suvaidino vaizdelį "Sibiro maldaknygė". Tą gražų vaidinimą surežisavo kuopos globėja stud. Birutė Bogutaitė. Meninei daliai vadovavo E. Šilgalis.

Pusryčių metu jaunesniųjų berniukų ateitininkų būrelis suruošė šv. Kazimiero parodėlę, kur buvo parodyti neseniai Romoje išleisti Vatikano pašto ženklai ir vokai šv. Kazimiero garbei.

Augustinas Uleckas

Baltimorės moksleivių kuopos jaunesniųjų berniukų būrelis ties savo suruošta šv. Kazimiero parodėle. Iš k. į d.: K. Meiliūnas, J. Bradūnas; antrojo eilėje—būrelio globėjas A. Radžius, V. Bučiulis, kuopos globėja stud. B. Bogutaitė, E. Radžius, R. Kalinauskas, R. Šilgalis ir A. Uleckas; trečiojo eilėje—R. Balčiūnas

"Sibiro maldaknygės" vaidinimas šv. Kazimiero minėjime Baltimorėje. Vaidina moksleivių ateitininkų kuopos jaunesniųjų mergaičių būrelio narės iš k. į d.: A. Drazdytė, E. Bradūnaitė, V. Gailevičiūtė ir V. Noreikaitė.

šv. Kazimiero parodėlė

ČIUKAS DELIS

APUOKŲ KRĖSLE

PREMIJUOTAS ROMANAS

"Duck man saldainį".

Vaiko veide — išryškėjimas saldumui išalkimo pasotino norėjimo. Mano veide — pasireiškimas pasitenkinimo buvimu augštesnio išmintingumo laipsnio negu vaiko.

"Saldumynų valgymas nelaiduoja tinkamo sveikatingumo atsiekinimo, nes priešpietinis pasisotinimas sumažina valgymo norėjimą ir to pasėkoje yra pavojus negavimui atitinkamo maistingumo pastoviam augimui".

"Aš noriu saldainio."

Vaiko nemandagumas liudija jo nekalumą ir paprastumą. Tai yra priešpriešas sukėlimui manyje nuoširdaus šiltumo pajutimo, ir mano akyse apsieiškia apsiašarojimo prasidėjimas.

"Mano vyre — geriau nepasiduoti menkavertiškumui nekántrumo pavidale, bet atsiduoti laukimui tavo motinos iš miesto parvažiavimo. Be jos leidimo atsiklausimo esu suvaržytas jai pažado surakinimo, kurio sulaužymas būtų išdavimas tavo gerbūvio pasišventimui."

"Dieduk. Tą raudoną. Dieduk."

Prašymo nuolankumas staiga vaiko akyse duoda kelią iniciatyvos apsieiškimui. Jo mažos saujos įsivėlimas mano barzdoje atsiliepia staugiu suskaukėjimu, ir mano apsigynimo gestas mažojo vyro prie savęs prigludimu neturi pramatyto pasisekimo ir baigiasi kelių plaukų iš mano barzdos išrovimu. Atleidimo sentimentai manyje konkuruoja su disciplinos ir taisyklingo auklėjimo reikalingumu. Seka mano rankos užsimojimas ir anūko išsigandimas.

"Dieduk!"

Manyje kyla gerojo diedukiškumo ir griežto autoritetiškumo susikryžavimas. Vienos sekundės prasišėsimas mano ranka palieka nejudėjimo stovyje. Vaiko akyse baimės išraiškos papildėjimas; mano akyse susijaudinimo sublizgėjimas.

"Tu apuokas!"

Mano neapsisprendimu pasinaudojimas anūko atliekamas nepaprastu greitumu. Jo bėgimas į kiemą viršija mano pasivijimo stengimąsi, ir mano jėgas žymi greitas išsekimas.

Sėdėjimas ant kiemo laiptų tarnauja mano pailsėjimui.

"Let's go!"

Mano ausis pasiekia anūko skardus šaukimas draugų susibūrimui, ir atsiliepia mano pavargime giliu susirūpinimu. Mano jaunas vyras — ar jame išsilaikys atsparumas tautiškumo išlaikymui? Ar jis pasiduos tradicijų išnykimui? Ar jo žaidimas su kaimynų anūkais turės įtakingumo į jo kalbos grynumą? Kalbos tokio reto gražumo, tokio įvairiškumo, dinamiškumo, ekonomiškumo? Ir veiksmožadiškumo?

Pilnas susirūpinimo pradedu lėtą pavargusio žmogaus grįžimą nuo

laiptų į kambarį, ir išsiblaškyto tikslu atlieku atskleidimą romano skaitymui, pertrauktam anūko saldainio paprašymu. Romanas nepralenkiamas sklandumu, stilingumu ir idėjų glaudumu.

Gal įsigilinimas į romaną tarnaus dvasios prablaivinimui ir pradžiuginimui, ir akmenio sunkumo nuo širdies nukėlimui.

(Kitam numery — pasikalbėjimas su premijuotu autorium).

FAKTAI IŠ ROMŪNŲ ISTORIJOS

Bekasant Foro Romano griuvėsius, galima rasti daug įdomių dalykų, ypač akmenų. Praeitą vasarą mūsų istorikai kasinėjo Saturno šventyklos likučius ir viename kampe rado tokį raštą, rašytą lotyniškai. Didieji lotynų kalbos vertėjai su mikroskopais ir teleskopais jį perskaitė ir susidarė tokį vaizdą apie Juliaus Cezario gyvenimą.

In diebus illis, didysis Romos imperatorius Kajus Julijus Cezaris įžengė į Saturno rūmus dainuodamas "Tallahassee Lassie". Tai susidūrė su Ciceronu, kuris jam pranešė, jog tą vakarą televizijoje dainuosias Elvis Presley. Cezaris nudžiugo, nes pats buvo Elvio "fan" ir net slapta mokėsi gitara skambinti. Nors ir turėjo savo rūmuose TV aparatą, bet mažai kada jį žiūrėdavo, nes buvo apkrautas imperijos reikalais. Dabar Cezaris pasirijo tos programos nepraleisti, gal Elvis padainuos "Jailhouse Rock".

Padėkojęs Ciceronui už tokį pranešimą, šoko ant savo baltos kumelaitės ir patraukė į namus, kurie buvo arti Kolosėjaus. Senato rūmų sode pamatė Brutą ir Kasijų, kurie jį kvietė pažaisti beisbolą. Tačiau Cezaris atsisakė ir nuėjo toliau.

Parjojęs namo, papietavo, išgėrė Coca Colos butelį ir su kadilaku išvyko į didįjį cirką, kur žaidė golfą. Pačiam žaidimo įkarštyje atėjo žinia, kad Stalino kariuomenė įsiveržė į Lombardiją. Tuojuo buvo pasiųstas V-tas legionas, kuriam vadovavo pli-

kis šipijonas. Ciceronas pranešė, jog situacija baisiai tragiška. Perpykęs valdovas sėdo į tanką ir žadėjo Stalinui gerai įkirsti pipirų. Dėl jo turės praleisti tokią įdomią televizijos programą.

Cezaris taip smarkiai ir staigiai užpuolė ruskius, kad jie visi nešė kdašių. Po to grįžo į Romą kaip nugalėtojas. Jo garbei piliečiai pastatė dangoraižį — Empire State Building. Šio mūšio įamžinimui jis parašė dainą "The Battle of New Orleans", kuri ir dabar dainuojama.

Netrukus prasidėjo vėl karas su vokiečiais, mat, Ciceronas lankėsi pas Hitlerį Berlyne ir kai rengėsi grįžti į Romą, tas prūsas jį įmetė į kalėjimą ir paprašė Cezario 20 milijonų dolerių jo laidotuvėms. Tuomet Italijos valdovas paskelbė švabų diktatoriui kruviną karą.

Abiejų priešų kariuomenės susitiko ties Dunojumi. Vokiečiai turėjo stiprų laivyną, kuriam vadovavo De Gaulle. Cezaris pasiskolino iš Eisenhowerio džetų ir nenugalimų tankų. Prasidėjo dideli mūšiai. Cezaris apkasuose pyškino iš automatų į priešų eiles, ir šie krito kaip musės. Aviacijai vadovavo Katonas. Jo įsakymu buvo aplamdytas Berlynas. Tokiu būdu švabai pralaimėjo karą, o Cezaris grįžo į sostinę kaip "victor absolutus".

Nėra abejonės, kad Cezaris nebuvo pats didžiausias karo vadas ir valdovas žmonijos istorijoje.

Prof. Kurmis

*Ir mes abu išėjome
I šviesų lauką.
Ir žengiame kartu:
Pro žydinčius pavasarius,
Pro vasarų šviesumą —
Lig rudens naktų...
Per didelį gyvenimą
Mes žengiame kartu.*

PRANAS NAUJOKAITIS

ŠVIESOS MERGAITĖ

LYRINĖ POEMA

Gražiai apdainuota meilė, jos ilgės, sutikimas, džiaugsmas ir kančia. Knygą išleido ATEITIS, 72 psl. Kaina — 2.00 dol. Gaunami Ateities adresu: 916 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y. ir pas platintojus.

AUKOS

Europos Ateitininkams

Al. Puida, Ontario, Canada	3.00
V. Juodeika, Portland, Oregon	\$3.00
Kun. V. Martinkus, Providence	2.00
V. Ročiūnas, Cleveland, Ohio	3.00
Kun. A. Kardas, Grand Rapids	2.00
V. Čižauskas, Detroit, Mich.	1.00
Kun. A. Klimas, Lawrence, Mass.	1.00
P. Skardis, Willowick, Ohio	2.00
A. Lažaitis, Baltimore, Md.	3.00
Kun. A. Sabas, Sudbury, Canada	3.00
S. Barzdukas, Cleveland, Ohio	3.00
V. Sužiedėlis, Tampa, Fla.	3.00
V. Kuprys, Cicero, Ill.	3.00
Vysk. V. Brizgys, Chicago, Ill.	15.00
Kun. Musteikis, Omaha, Nebr.	3.00
Vl. Viliamas, Washington, D.C.	2.00
L. Dargužas, Winnipeg, Canada	2.00
K. Barzdukas, Chicago, Ill.	3.00
P. Pauliukonis, Worcester, Mass.	3.00
Kun. V. Demikis, Paterson, N.J.	2.00
B. Brazdžionis, Chicago	3.00
A. Alkaitytė, Cleveland, Ohio	3.00
J. Činga, Winnipeg, Canada	2.00
G. Bajorūnaitė, Detroit, Mich.	3.00
Dr. A. Belickas, Evergreen Park	3.00
A. Pargauskas, Chicago, Ill.	2.00
R. Janonis, Northfield, Ohio	10.00
L. Kucinienė, Brockton, Mass.	1.00
J. Dobrovolskis, Cleveland, Ohio	3.00

GARBĖS PRENUMERATORIAI

A. Barzdukas, Washington, D.C.
Dr. P. Kisieliū, Cicero, Ill.
Prel. I. Valančiūnas, Philadelphia, Pa.
Dr. J. Meškauskas, Chicago, Ill.
Prel. J. Kelmelis, Newark, N.J.

- **NEGESINKIME AUKURŲ**, vysk. V. Brizgio parašyta knyga, kurioje išsamiai nagrinėja krikščioniškos šeimos klausimus. 3.00 dol.

- **LIETUVA**, Vyt. Augustino Lietuvos vaizdų albumas 5.00 dol.

- **ŠV. PIJUS X**, kun. J. Petrėno 1.00 dol.
(Specialiai atpiginta)

AR jau įsigijote šias knygas?

užsakymus siųskite:

A T E I T I S

**916 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.**

Prof. St. Šalkauskio
**ATEITININKŲ
IDEOLOGIJA**
\$3.00

ATEITIS, BALANDIS. NR. 4

Ką darysim per Velykas? Nuotr. V. Maželio

90. 725. 91